

La parròquia rural a Catalunya (segles XVIII-XIX, Bisbat de Girona)

Joaquim M. Puigvert i Solà

ADVERTIMENT. La consulta d'aquesta tesi queda condicionada a l'acceptació de les següents condicions d'ús: La difusió d'aquesta tesi per mitjà del servei TDX (www.tesisenxarxa.net) ha estat autoritzada pels titulars dels drets de propietat intel·lectual únicament per a usos privats emmarcats en activitats d'investigació i docència. No s'autoritza la seva reproducció amb finalitats de lucre ni la seva difusió i posada a disposició des d'un lloc aliè al servei TDX. No s'autoritza la presentació del seu contingut en una finestra o marc aliè a TDX (framing). Aquesta reserva de drets afecta tant al resum de presentació de la tesi com als seus continguts. En la utilització o cita de parts de la tesi és obligat indicar el nom de la persona autora.

ADVERTENCIA. La consulta de esta tesis queda condicionada a la aceptación de las siguientes condiciones de uso: La difusión de esta tesis por medio del servicio TDR (www.tesisenred.net) ha sido autorizada por los titulares de los derechos de propiedad intelectual únicamente para usos privados enmarcados en actividades de investigación y docencia. No se autoriza su reproducción con finalidades de lucro ni su difusión y puesta a disposición desde un sitio ajeno al servicio TDR. No se autoriza la presentación de su contenido en una ventana o marco ajeno a TDR (framing). Esta reserva de derechos afecta tanto al resumen de presentación de la tesis como a sus contenidos. En la utilización o cita de partes de la tesis es obligado indicar el nombre de la persona autora.

WARNING. On having consulted this thesis you're accepting the following use conditions: Spreading this thesis by the TDX (www.tesisenxarxa.net) service has been authorized by the titular of the intellectual property rights only for private uses placed in investigation and teaching activities. Reproduction with lucrative aims is not authorized neither its spreading and availability from a site foreign to the TDX service. Introducing its content in a window or frame foreign to the TDX service is not authorized (framing). This rights affect to the presentation summary of the thesis as well as to its contents. In the using or citation of parts of the thesis it's obliged to indicate the name of the author.

TESI DOCTORAL

LA PARROQUIA RURAL A CATALUNYA

(segles XVIII-XIX, Bisbat de Girona)

Dirigida pel Dr. Emili Giralt

JOAQUIM M. PUÍVERT¹ i SOLÀ

octubre del 1990

FACULTAT DE GEOGRAFIA I HISTÒRIA - UNIVERSITAT DE BARCELONA

APENDIX

1. REGISTRES D'ESTAT D'ANIMES DE LA PARRÒQUIA DE SANT ESTEVE DE
VOLOBÍ D'ONYAR (1595, 1597, 1599, 1600 i 1601)

Font: A.P.V., Llibre d'òbits, 1595-1691, f.123-139.

(1)

SECUNDA pars huius libri In qua nomina de cog
 nomina eorum qui In vno quoque anno sacratissimum
 heucharistia sacramentum In ecclesia parochiali loci
 sti stephani de vilobino suscipiunt a prima die mensis Junij
 anno dñi millenimo quingentesimo nonagesimo quinto
 Incepta continentur In posterum per me Antonium da
 senti presbiterum Rectorem ecclesie anno. alii loci
 sti stephani de vilobino

En lo mas bosc del puig

son. v.

La major y la Juesteue Furbany marit de la Jue en
 gonda hy y sa muller.

En Casa den Rodor

vj

Teue Rodor amo margarida sa muller Antoni son germa
 monserada donzella sa gemmana Joan mach y Antoni mosso

Daffel

v

Joan deulonder masuer y margarida sa muller

8
4 6
22 8
18

Doure

mm

Garan Doure amo Miquel son fill faderi Angela sa filla cha
 terina Romeua masordna

7 18
8 18
14 18
18 18

Slorenb

v

Doumenjo Casas masuer y Caterina sa muller

March

mm

Joan oliueres masuer Juana sa muller y Antich de fars
 mosso

Requesens

j Pere Requesens amo

Compte del mas

m Dalmau selua de uall ats Compte amo magdalena sa muller
Joan stene mossos y mado margarida regre ma sordana viuda
selua de mot

m Nicholau selua de mot amo Joanna selua sa muller y garaua
sa mare viuda
selua de uall

m Sebastia forn ats selua de uall amo monserada sa muller
salui llur fill y hieronima sa filla

v Miquel viader de mot amo margarida sa muller mon
serrada sa mare dalmau y salui germans
mas Nicholau

n Miquel viues y anna viues sa muller
Mas feu

v Narcis Rio Quiteria sa muller antich morell pere
monex dalmau valentj mossos y philippa mossos
Mascaro de mot

m Francesch Bosch masuer eleonor sa muller mado miquela
viuda
Matheu del Bosch

n Monserat mascaro de mot y francesca sa muller

Viuoles

v Joan viuoles paula sa muller chaterina sa mare
stene y saume germans salui y Joan fills

7 Miquel montalt masouer y chaterina sa muller
La casa de la sarreda

8 Joan Canonge chaterina sa muller Antoni Canonge senger
ma mado Antonia viuda y mado Raffela vilallonga sa
mare filla
La casa den coll

7 Miquel Cany elles brasser y franema sa muller
Las labrerias

7 Angela monera anna sa filla
Oliveres

7 Francesch Tio als oliueres amo Margarida sa muller
Joan mascaro y Joan sagner mossos
Mas roteras

7 Narcis noguera masouer cologna mirona sa sogre
Antiga noguera sa muller
Tur cany

7 Garau Tur cany amo margarida tur canya sa mare y bal
gili sa muller
en la casa ha hont sta nascidura

7 mado triadera viuda y Joana triadera
mas Rigau

7 Quirch rodeja masouer y anna sa muller
Conerci

8 Pere Conerci Joana conercina christophol Joan y mar
garida fills

Veader deualle

ym

Monserre viader deualle amo Margarida sa mare muller
francesch vullb y chaterina massa

mas Amy

m

stene valls ^{matuer} amo margarida sa muller y seueleur fill

palau

v.

Antoni palau amo francesch son germa Joan alio mosso
sueronima massa chaterina mascarona massa

Artau

m

Martij Artau amo Anna sa muller guillem mosso

mas bassa

m

Roeh ferroy masuer Miquela sa muller y salvador
son fill

Nalva

ym

Latzer abra amo chaterina sa muller mado frau vuida
Joan pois mosso y damia Oiera y sueronima massa en lo seu
moli tenpera pluhella y sa muller
sigmasa

ym

salui sigmasa amo eularia sa muller salvador son germa
Joan son fill

Drossell

m

Jaume Douira ate Drossell amo sueronima sa muller
mas uilabona

m

Lo Jover gla Johera

valeny

m

Miquel glesus masuer y chaterina sa muller

1 Antoní gras amo y margarida sa muller
matheu

1 Joan Johernats matheu y miquela sa muller
oliva

1 garau oliva amo Joan son germa y Joan son fill
Cavaller

1 Roch Cavaller amo y margarida sa muller marianna
llur filla anna mossu y Jordi mossu

Oriquer deuall

1 Anna Oriquera viuuda ama Roch son cunyat Chaterma
sa filla y gabriel mossu
Serra

1 Jaume blanquer massuer, geronima sa muller y vna sua
germana donzella franuch serra major y franuch serra
son fill

Oriquer deuall de mot

1 Pere Oriquer marquidu sa muller baldizi son fill y anna
sa muller son dos casats Antich fill del pere y vna mossu

Preig

1 guillem busquets y chaterma sa muller

Pifferer

1 Joan Burgues massuer y chaterma sa muller
garau

1 Margarida garau viuuda ama maria sa filla mado margarida
fulvia sambe filla casada steue Codanyer y elizabet sa muller

Barcelo

27

Salvi Barcelo y ama sa muller miquel barcelo y eliza
bet sa muller francesch y steue fadrins

ferrez

27

Andreu burgues als ferrez maria sa muller y sa sogre

onyar

27

Janne onyar margarida sa muller sebrin son honre Rafael
motto y antiga mossa

maluer

27

Antoni ayumarich masuer y Joana sa muller

gerones

27

Marti gerones amo maria sa mara y eularia sa muller

gener

27

Joan gener y miquela sa muller y narissa pola viuda

Pasqual

27

steue pasqual amo elizabet sa muller Joan son fill
Joan badia y monserrat selua mossos y Candia mossa

Bosch desuarich

27

Marti Bosch y margarida sa muller

en la vila

Salloastre

27

Bernat sallo y magdalena sa muller y un fill den crosses
motto

Compte texidor delli

27

Salvi compte magdalena sa muller margarida samares
y bernat motto

J Joan Furo y marianna sa muller
Cortes ferrer

m Luis Cortes y margarida sa muller y dos motxos
Palau brasser

J Miquel palau y Antiga sa muller
Puigbell sastre

m Joan Puigbell Anna sa muller baldric tornauells y francescha
sa muller Bernada fuster

m Roch pastell atz bernada amo Antiga sa muller margarida
sa sogra viuda
Noets en casa den llobec

J Joan nohets brasser y sa muller
mre pera tota mestre de cases

m mre pere Costa mre stene son gendre sabater Joana sa muller
y mre costa fill de mre pere fadri
Croses parayre

J Benet Croses y sa muller
Cavaller sastre

J stene Cavaller y sa muller
Casa den stria tenidor dellj

J Bernat clera y sa muller brasser garau mas enro deual y mar
garida sa muller sebestia piffer amo del mas pifferer y salui tria
tenidor dellj amo de casa dentria

greue brasser

Joan steue y sa muller

Bonifay

Jau Bonifay sastre y sa muller

Lo Castell

Lo M^{re} Sr. Joan Olmura debianya y deerruilles la sora
elena Guilles sa muller sora del castell

Bosch del puig

- my Heue Turbany als bosch sa muller Narcis tio masouer
 euteria sa muller
 Oador
- 2 Heue Oador amo margarida sa muller Antoni son germa
 Jaume affusador masouer y alianor sa muller
 Oassell
- 17 Joan Durloner masouer y margarida sa muller
 Ooure
- my Garau Ooure amo miquel son fill fadri angella sa filla Raffella
 vi llonga viuda major dona
 Oorens
- 17 Miquel viues y Anna sa muller Jphers
 March
- 17 Joan march y monserada sa muller
 Orequesens
- Pere requesens amo
 Compte del mas
- my Dalmau selua de uall als compte amo magdalena sa muller
 y una mossa
 Selua demot
- 17 Nicholau selua demot amo Joana selua sa muller y garaua
 sa mare
 selua de uall
- my Sebastia forn als selua de uall amo monserada sa muller
 salui llur fill y hieronim llur fill

Veader demot

v Miquel veader amo margarida sa muller monserada
sa mare dal man y salui germans

mas freu

xxij Salui Bosch masouer. monserada sa muller salui
son fill y margarida filla de dita monserada

mas caro demot

j Francesch Bosch masouer y elconor sa muller
matheu del Bosch

j monserat mas caro demot y francesca sa muller

viuoles

vij Joan viuoles paula sa muller chaterina sa mare
steue y Juime germans salui y Joan fills

mas per antoni

Miquel montalt masouer y chaterina sa muller
la casa de la sarreda

vij Joan canonge chaterina sa muller Antoni Canonge
y sa muller mado antonia viuda y son fill
la casa de n colle

j Miquel canyelles y francina sa muller
las cabrerias

j Angella monera y anna sa filla
oliveres

xxij Jch Tro als oliveres y margarida sa muller Joan muller
als oliveres y margarida sa muller

mas roteras

j Caris noguera masouer coloma mirona sa mare
y antiga noguera sa muller

Turcany

128

m Garau Turcany amo margarida turcanya sa mare y baldrica
sa muller y antiga sa germana

al violari dex artreu

n Salua triadora viuda y joan triador son fill

Mas Origau

Couerci

b Pere couerci joana couercina christophol joan y margarida
fills

viader de uall

m Monserrat viader y margarida sa muller geronima fustera donzellu

mas stany

m Steue ualls masuier margarida sa muller y steue ualls menor
y claternia sa muller

Palau

m Anthoni Palau amo margarida sa muller y margarida caldes
mossa

masaro de uall

m Noeh ferroy y miquela sa muller seluador ferroy fill

Aratu

v Marti Aratu anna sa muller speranza y marcinna mossos
garau mossos

Sassas

1 Elurich rodeja Anna sa muller

alra

vims Catzer alra y claternia sa muller claternia pochia viuda
dunich morece francesch ualls mossos geronima pastella
margarida mossos el molli pere march y monserada sa muller

Sigmasa

m Saluy Sigmasa amo eulariu sa muller saluador son germa
Drossell

n Jaume Trouira ats rossell amo hieronima sa muller
masiula bona

n encasa noues masuier y sa muller
valenti

y Miquel Sglesies masuier y chaterina sa muller
gras

m Antoni gras amo margarida sa muller pere riquer mosso
matheu

y Joan Jpher ats matheu y miquela sa muller
oliva

m garau oliva amo Joan son germa y Joan son fill
cavaller

2 Noeh cavaller amo y margarida sa muller marcania llur
filla anne moso y Jordi mosso
Diquer deuall

m Anna riquera viuuda Noeh son cunyat chaterina sa filla
y son mosso
Serra

m saluador coll major masuier y antiga sa muller elizabet
coll narcis coll menor
Diquer demot

vj Pere riquer margarida sa muller baldiri son fill y anna
sa muller son dos casats antich fill del pere y una grossa

n guillem busquets y chaterina sa muller
Pifferrer

n Joan burgues masuier y chaterina sa muller

v. ^{garau} margarida garau viuda maria sa filla margarida felina
tambe filla Joan noets margarida sa muller

Barcelo

m. Miquel Barcelo viudo anna sa mare francesch y stene
fadris fills de casa
farrer

m. Andreu Burgues als farrer maria sa muller salvadora
sa filla y garau fill de dita salvadora

Onyar

v. Jaume onyar margarida sa muller sebra son oncle rafell
mossò y una mossò

Maluer

m. Antoni aymarich masoner y spana sa muller

gerones

m. Marti gerones amo maria sa muller y eulària sa muller

Janer

m. Joan Janer y miquella sa muller y marçissa pole viuda
y Joan Janer son fill

Pasqual

v. Este pasqual elizabet sa muller Joan pasqual candia
mossò antiga mossò monserrot selua sagimon mossò antoni
mossò

Cosch Descarich

Joan galeries y sa muller

La Vila

m. Sallo sastre margarida sa muller

Compte texidor delli

m. Salvi compte, magdalena sa muller margarida sa mare y un mossò

Firo sastre

- 7 Joan turo y marianna samuller
 palau brasser
- 7 Miquel palau y antiga samuller
 puig bell sastre
- m Joan puig bell anna samuller baldiri tornauells y francesca
 samuller
 bernada fuster
- 7 Proch pastellats bernada y antiga samuller
 casa den llobet
- m bernat cladarch y samuller y sebastia pifferrer
 m^{re} pere costa
- m m^{re} pere costa m^{re} steua sabater son gendre y joana samuller
 croses paraura
- 7 benet croses y samuller
 caualler sastre
- 7 Esteu caualler y samuller
 salui tria texidor delli
- m Salui tria texidor delli garau mascaro y margarida samuller
 Esteu brasser
- 7 Joan Esteu y samuller
 bonifuy
- 7 Pau bonifuy y samuller
 Lo castell
- x Los Jhs sors coninges olmeras y los mossos y messas
 texidor sabater
- 7 Guillem texidor sabater y samuller
 sense al castell son .225.

coure

108

o Pere coure Joanna de uerina sa muller christofol
Joany margarida fills

viader deual

y monserat viader y margarida sa muller

mas stany

m steue valls major masouer margarida sa muller y steue
valls menor viudo aur fill

Palau

m Antoni Palau amo margarida sa muller y sa germana

Mascaro deual

Artau

m Marti Artau Anna sa muller y victoria sa germana
Joan mascaro mossu

bassas

y Quirch rodeja y Anna sa muller

Alra

m Lutzer abra chaterna sa muller chaterna pochavuida
y dos mossos y vna mossu almoli monseriada panella
viuda

Sigmasa

m Salui sigmasa amo eluaria sa muller saluador sa germana

Rosell

y Jaume Rosira de Rosell amo y hieronima sa muller

mas vilabona

y Guillem busquets masouer y sa muller

Valenti

y Miquel glesies masouer y sa muller

gras

m Antoni gras y sa muller sa germana y vna mossu

matheu

m Joan Joluer atls matheu y mi quella sa muller y vna mossa
oliu

m garau oliu amo Joan son germa y Joan son fill
caualler

v Olich i caualler amo margarida sa muller maria mallur filla
vna mossa y vna mossa

Di quer de uall

v Anna Di quera vinda Olich son unyat Dos mottes y vna
mossa

Jerra

m Salvador coll mayer matherer y Antiga sa muller Narcis
coll y elizabet conuiges lli x f l

Di quer de mot

v Pere Di quer amo margarida sa muller baldri son fill
y anna conuiges Antich y vna mossa

Reig

v Joan nohens brasser y sa muller

Differer

v quido Antonia sta ala casa

garau

v Joan llunell amo y maria sa muller

baralo

m Narcis tio mayer y sa muller Olich mossa y philipp mossa
Jerrer

m Andreu burges atls ferrer maria sa muller y salvadora
y garau fill de dia salvador mare de dia maria

onyar

v Jaume onyar margarida sa muller sebrida son honble
dos mottes y vna mossa

y francesch oliveres mariner y na planes dona 133
gerones

y marij gerones amo maria sa muller ^{mare} y eluaria sa muller
Janer

Juan Janer amo miquela sa muller narisa pola vuida
y Joan Janer son fill

pasqual
y Esteu pasqual elizabet sa muller Joan pasqual llur fill
tres noffos y duas noffes
bosch descharich

y Joan gylesies y sa muller
la vila

y Sallo sastre y margarida sa muller
Compte texidor de ellj

y Salui compte magdalena sa muller y margarida sa mare
turo

y Joan turo y marianna sa muller
palau brasser

y Miquel palau y Antiga sa muller
guigbell sastre

y Joan guigbell anna sa muller baldini tornaells y francesca
sa muller
bernada fuster

y troch pastle als bernada y Antiga sa muller
casa den clobet

y Bernat cladort y sa muller
mre vera costa

mre vera costa mre esteu sabater son gendre joana sa muller
y Jume fill de dit mre vere

y bence ordes y sa muller
ordes de rayre

J. Esteu canaller
canaller sastre

y Saluy tria texidor delly y sa muller
Fria

y Joan Esteu y sa muller
Esteu brasser

y Guillem texidor y sa muller
texidor sabater

y Garau mascaro y sa muller
la casa de la doma
lo castell

277 P^o Jaume Clorens maior dom dos motes y dos majoi dones
y dos p^ostos

Bosch del puig

m

Este Turbany als Bosch y samuller anna barcelona viuda y miquel baralo bonfill

Prodor

m

Este Prodor amo margarida samuller antonij son germa y una messa

Daffel

m

Joan darlonder masouer margarida samuller

Doure

m

Jarau Doure amo miquel son fill fady angela sa filla y ma do vitallonga maior donou

March

m

Joan march y monserrada samuller francesch Bosch matouer y elianor samuller

Requesens

m

Joan pasquol brasser sa muller y sa sogra

Compte del mas

m

Dalman selua als compte amo magdalena sa muller Jaume compte y una messa

Selua demont

m

Nicholau selua demont y Joana sa muller

Selua de uall

m

Sebastiu forn als selua de uall monserrada sa muller Salui y hienonima fills

Viader demont

m

Margarida viadera viuda del man y Salui los cunyats

mas feu

m

Salui Bosch matouer monserrada samuller Salui y margarida conuiges Aurs fills regd

Mascaro demont

- y En torres masouer y samuller
 matheu del bosch
- y monserat mascaro demont y francesa sa muller
 viuoles
- y ~~salua~~ chaterina viuoles la major la jone na viuoles
 steue y juume onles y joan germa
 mas per antoni
- y joan canonge y sa muller y mado monera viuda
 la casa dela sarreda
- y Antoni canonge y sa muller
 casa den coll ferrer
- y Miquel canyelles y francina sa muller
 les cuberies
- 1 Anna cubanyes oliueres
- m fran^c. oliueres margarida sa muller joan mull als oliueres
 y margarida sa muller
 mas roteras
- m narcis noguera masouer y antiga sa muller y coloma mi
 rona sa sogre
 turbanuy
- m garau turbanuy amo margarida sa mare baldilia
 sa muller y son fill raffell
 al violari den Artau
- 1 salua triadora
 mas Rignu
- y en vilanova y sa muller
 couaxi
- qj Pere couerci joana sa muller christophol couerci y sa
 muller joan y margarida fills dels majors
 viader deuall
- y Monserat viader y margarida sa muller

may 8 2 any

33

m^y Steue valls major masoner margarida sa muller y Steue valls
menor y samuller
Palau pages

m^y Antoni palau amo margarida sa muller y sa germana
mascaro deuall

y Jarau mascaro amo y margarida sa muller
Artau

v. Març Artau amo anna sa muller y victoria sa germana
y dos mossos
Alra

m^y Cater Alra. chaterina sa muller chaterina poca vinda y dos
mossos y vna mossa al molí monzonada panella vinda
Sigmata

m^y Salui Sigmata amo celaria sa muller y saluador son germa
Drossell

y Jaume tronira als rossell amo y hieronima sa muller
mas vilabona

y guillem busquets masoner y sa muller
valenti

y Miquel gyleries masoner y sa muller
gras

m^y Antoni gras amo samuller sa germana y vn mossos
matheu

m^y Joan Jsher als matheu y miqueta sa muller y vna mossa
oliua

m^y jarau oliua amo Joan son germa y Joan son fill
cavaller

v. Roch cavaller amo margarida sa muller marcianna y margarida
filles vn mossos y vna mossa
Diquer deuall

v. Anna Diquera vinda Roch son amyat dos mossos y vna mossa
Serra

m^y grarcis viader masoner elizabet sa muller y Antiga sa sogre
y vn mossos

Riquer de mont

vj. Pere Riquer amo margarida sa muller baldric fonfill y anna coninges Antich y vna mossa

Reig

y en vila y sa muller

pifferrer

l. dona viuda

garau

y Joan Snelé amo y sa muller

barcelo

v. naras tri matuer y sa muller francesch barcelo y philippe mossa y loch mosto

ferrer

ij. Andieu bingues al ferrer maria sa muller y salundora sa mare y garau llur germa

onyar

vj. Jaume onyar margarida sa muller sebia fra onle dos mossos y vna mossa

maluix

y francesch oliures matuer y sa muller

gerones

ij. marti gerones amo maria sa mare y eularia sa muller

janer

ij. Joan Janer amo miquela sa muller narassa pola viuda Joan Janer llur fill

pasqual

vij. Esteve pasqual amo elizabet sa muller Joan pasqual llur fill tres mossos y duas mossas

bosch descariuh

y Joan glesies y sa muller

la vila

y Bernat Salloastre y margarida sa muller

compte texidor delli

ij. Salvi compte magdalena sa muller y margarida sa mare

Furo

y Joan Furo y marianna sa muller

1 Miquel palm y Antiga sa muller
puigbellastre

m Joan puigbell anna sa muller baldini tornauells y francescha
sa muller bernada fuster

y Ooch pastell als bernada y Antiga sa muller
cassa den lobes

y ferris garau y sa muller ferrer
m^{re} pere costa

8. m^{re} pere costa m^{re} steue sabater son gendria joana sa muller
Jaume fill dedit m^{re} pere y elizabet filla dedit m^{re} steue
croset parayze

y Genet croset y sa muller
sa Fria

y salui tria texidor delli y marionna sa muller
steue brasser

y steue brasser y sa muller
texidor sabater

y guillem texidor y sa muller
La casa dela dona

La casa gatita den lobes

Lo castell

vijm Jaume clouens majordom na garxida mardona una mossa
y quatre mosses

23
Ay sexanta set cases Lo any M.D.C.

Bosch del Puig-

2. Este turban y als bosch y sa muller

Odor

m. Este odor amo margarida sa muller galseran ta
uarner y vna maior dona

Raffel

y. Joan darlonder masuer y margarida sa muller

Roure

m. Jacau roure amo y sa muller miquel son fill angela
sa filla

March

m. Joan march amo monserada sa muller y Antoni rodos
son germa

Requesens

y. Joan pasqual brasser y sa muller

Compte del mas

m. Dal man selua als compte amo magdalena sa muller son germa
y vna massa

Selua demont

y. Micho lau selua demont y Joana sa muller

Selua deual

m. Sebastia forn als selua deual monserada sa muller. Salui y
hieronima fills

viader demont

m. margarida viadera viuda dalman y salui sos unyats

mons fren

m. Salui bosch masuer monserada sa muller salui y mar
garida comuges llurs fills

- y- En torres massuer y sa muller
 matheu del bosch.
- l- monserrat mascaro demont
 viuoles
- v. mado viuoles viuda steue jaume honelles joan son cunyat
 y la maior dona
 mas pera Antony
- y- Joan canonge y sa muller
 la casa dela sarrida
- y- Antoni Canonge y sa muller
 la casa den coll
- y- Miquel Canyelles y francina sa muller
 les cabrieres
- q- Anna Cabanyes
 oliueres
- m. francesch oliueres margarida sa muller joan nuell de oliueres y Marga
 vida sa muller
 mas Noteras
- m- Narcis noquera masoner y Antiga sa muller y Coloma Mirana sa sogre
 Turbany
- m- Garau Turbany amo Margarida sa mare baldila sa muller y son fill Raffel
 la violari den Aitau
- l- Salvia Triadera viuda pobre dona
 mas Rigau
- y- en arilanoua y sa muller
 Couerri
- ay- Pere Couerri Joana sa muller christophol couerri y sa muller joan y
 Margarida filli dels masors
 viader de uall
- y- Monserrat viader y Margarida sa muller
 mas Arny
- m- steue valls masor masuer margarida sa muller y steue valls menor y sa muller

Palau Payer

- m. Antoni Palau amo Margarida sa muller y sa germana
Mascaro deuall
- n. Garau mascaro amo y Margarida sa muller
Artau
- m. Marti Artau amo Anna sa muller vna mossa y dos mossos -
Alvra
- v. Jozep Alvra Chaterina sa muller dos mossos y vna mossa
Sigmasa
- m. Salu Sigmasa Eulacia sa muller y sa filla de sa germana
Rossell
- n. Jaume Nouira del Rossell amo y hieronima sa muller
Masvilabona
- n. Guillem Cresquets y sa muller
Vilina
- n. Miquel Gylesies masnouer y sa muller
Gras
- m. Antoni Gras amo sa muller sa germana y vn mossa
Matheu
- m. Joan Jover del Matheu miquela sa muller y vna mossa
Oliva
- m. Garau oliva amo Joan son germà y Joan son fill
Caualler
- v. Roch Caualler amo margarida sa muller Marianna y
Margarida filles vn mossa y vna mossa
Riquer deual
- v. Anna Riquera viuda Roch son cunyat dos mossos y vna
mossa
Serra
- m. Mariis viader masnouer Elizabet sa muller Antoja sa
sogre y vn mossa Riquer demont
- n. Pere Riquer amo margarida sa muller Baltari son fill
y Anna conuges Antich Riquer y vna mossa

Reig

y. en vila y sa muller
Pifferrer

J. una viuda
Garau

y. Joan llunell amo y sa muller
Garcelo

v. Navis Fio ma fouer y sa muller francesch Garcelo Philippa mossa
y Roch mossa Ferrer

m. Andreu burques ely feerrer Maria sa muller y saluadora sa mare y
G. rau tur germa onyar

v. Jaume onyar margarida sa muller sebrua son honde dos mossos y una
mossa Maluer

y. francesch oliueres ma fouer y sa muller
Gerones

m. Marti Gerones amo Maria sa mare y Eularia sa muller
Janer

m. Joan Janer amo Miquela sa muller Navissa Pola viuda Joan
Janer llur fill Pasquol

v. Esteu Pasquol amo Elizabet sa muller Joan Pasquol llur fill
tres mossos y duas mossas

Bosch Descarich

y. Joan Gylesies y sa muller
La vila

y. Bernat sallo sastre y Margarida sa muller

Compte texidor delli

m. Salu' Compte Magdalena sa muller y Margarida sa mare
Turo

y. Joan turo y Marianna sa muller

Palau de vila

y. Miquel Palau y Antiga sa muller

Puigbell sasre

III. Joan Puigbell omnia sa muller baldini Fornauells y francescha sa muller

Bernada fuster

y. Roeh Castell als bernada y Antiga sa muller

Cofre den llobet

y. Ferris Garau ferrer y sa muller

m^{re} pere costa

v. m^{re} Pere Costa m^{re} steue mas sabater son gendre Joana sa muller
Jaume fill dedit m^{re} pere y elizabet filla dedit m^{re} steue

Crojes perayre

y. Benes Crojes y sa muller

Fria

y. Salui Fries texidor delli y Marianna sa muller

steue brasser

y. Joan steue brasser y sa muller

Jenidor sabater

y. Guillem texidor y sa muller

la doma

la casa patida dex llobet

Lo Castell

vii. Jaume Clorens maspridom na parareda maspridom.
una mossa y quatre mofros.

Si asi trobat en aquest any de mil sis cents dos centes
y sis persones de combregar.

Anys M. D. C. I.

137³⁰

Bosch del Puig

y. Esteu Turbany als Bosch y sa muller

Roder

m. Esteu Roder amo Margarida sa muller Galseran Fauarner y una major dona

Raffel

y. Joan Dailonder mafiuer y Margarida sa muller

Roure

m. Garau Roure amo y sa muller miquel son fill Angela sa filla

March

m. Joan march amo Monferrada sa muller y Antoni Roder son germa

Requesens

y. Joan Pasquol brasser y sa muller

Compte del mas

m. Dalmau selua als Compte amo Magdalena sa muller son germa y una mossa

Selua demont

y. Nicholau selua demont y Joana sa muller

Selua de uall

m. Sebastia forn als selua de uall Monferrada sa muller salui y hieronima fills

viader demont

m. Margarida viadera viuda dalmau y salui sos cunyats

masfeu

m. Salui Bosch mafiuer monferrada sa muller salui y Margarida comu ges llurs fills

mascarodemont

y. En Forres mafiuer y sa muller

Mathieu del borch

1. Monjornat masjaro demont
vives

2. mado vives viuda steuejaume oncles Joan son cunyat y la
maja dona.

Pera Antoni

3. Joan Canonge y sa muller

la casa dela serrada

4. Antoni Canonge y sa muller

la casa den Coll

5. Miquel Canyelles y Francisca sa muller
les Cabanyes

6. Anna Cabanyes
oliveres

7. Fran esch oliveres Margarida sa muller Joan mull aty oliveres
y margarida sa muller.
mas Orotors

8. Marcis roguera masoner Aneiga sa muller y Coloma mirona sa
logre
Furbany

9. Garau Furbany amo Margarida sa mare baldria sa muller
y son fill Rafael
lo violari de Artau

10. Salvia Triadora viuda pobre dona

mas Trigau

11. on vilanova y sa muller

Coneri

12. Pere Coneri Joana sa muller christophol Coneri y sa muller
Joan y margarida fills dels masjors
viader de uall

13. Monjerrat viader y Margarida sa muller

masfany

m. Fene valls maspe mafoner margarida sa muller y steue valls menor y sa muller

Palau Pages

m. Antoni Palau amo Margarida sa muller ysageronima

Masfaro deualle

y. Garau masfaro amo y Margarida sa muller

Artau

m. Marti Artau amo anna sa muller vna mossa y dos mossos

Altra

v. Lutzer Altra chaterina sa muller dos mossos y vna mossa

Sigmasa

m. Saluy sigmasa Felicia sa muller y saluador son germa

Drossell

y. Jaume Drouira atz Drossell amo y hieronima sa muller

mas vilabona

y. Guillem busquet ysa muller

valenti

y. Miquel egleis mabouer ysa muller

Gras

m. Antoni Gras amo sa muller sa germana y vn mossa

Matheu

m. Joan Jsher atz matheu miquela sa muller y vna mossa

oliua

m. Garau oliua amo Joan son germa y Joan son fill

Caualler

v. Roch Caualler amo margarida sa muller Marianna y Margarida filles va mossos y vna mossa

Diquer deualle

v. Anna Diquera vinda roch son ainyat dos mossos y vna mossa

9. *Serra*
 Francesch Serra amo Magdalena sa muller Joan Serra son ger
 ma un mofro y una mofsa

10. *Riquer de mont*
 Pere Riquer amo Margarida sa muller Baldiri son fill
 y una sonuges Antich Riquer y una mofsa

11. *Reig*
 En vila y sa muller

12. *Pifferrer*
 una viuda Garau

13. *Garau*
 Joan Lunell amo y sa muller

14. *Barcelo*
 Narcis Fio amo y Quiteria sa muller masones francesch
 Barcelo philippa mofsa y un mofro

15. *ferrer*
 Andreu Birgues amo Maria sa muller salvadora sa mare
 y Garau Cur germa

16. *onyar*
 Margarida onyara viuda sebric onyar dos mofros y una
 mofsa

17. *Maluer*
 Francesch Oliveres masover y sa muller

18. *Gerones*
 Marti Gerones amo Cularia sa muller y Maria sa mare

19. *Joner*
 Miquela Janora viuda Joan son fill Narcista Pola viuda

20. *Pasquol*
 Esteve Pasquol amo Elizabeth sa muller Joan Pasquol y salia
 dos Pasquol fills Margarida filla tres mofros y duas mofsas

21. *Bosch Descarich*
 Joan eglehes y sa muller

la vila
Sallo

139

η. Bernat Sallo y margarida sa muller

Cladart

η. Bernat Cladart y samuller

Furo.

η. Joan Furo y sa muller

Palau de vila

η. Miquel Palau y Antiga sa muller

Puigbell

m. Joan Puigbell Anna sa muller baldoni Formaueller y fran
cescha sa muller

Bernada

η. Noeh Pastell et Bernada y Antiga sa muller

Casa de nlobet

η. Ferris Garau ferrer y sa muller

m. Pere Costa

m. steue mas sabater Joana Costa sa muller Jaume son germa
y Glizabet sa filla

Croses

η. Benet Croses y sa muller

Fria

η. Salu Fries y Marianna sa muller

steue brasser

η. Joan steue y sa muller

Fexidir sabater

η. Guillem Fexidir y sa muller

lo Castell

m. Jaume Clorens maior dom na Parareda maior dona vna mofra
y quatre mofras

1624

4

To Mas Bosch
Pere Madens y sa Muller, Joan Vila y sa mulla
To Mas Rodor

4

Joan Oliveres y sa Muller - Jaume Oliveres Traballa
Dor y Antiga Donzella
To Mas Bogell

3

Joan Turo y sa Muller
Andreu Turo son fill
To Mas Bouze

4

Josau Bouze y sa Muller - Antiga Bouza
Donzella et Antiga Bouzas Donzella
To Mas Lorens

2

Jaume Lunell y sa Muller
To Mas Marchs

3

Pera March y sa Muller et Anna Donzella
To Mas Bechascos

2

Pera Bander y sa Muller
To Mas Compta

5

Salman Compta y sa Muller et Joan Compta
sa y sa Muller et Pera Compta son fill
To Mas Jelia deual

3

Laberia Jelia y sa Muller et Jecilia Jelia
Donzella
To Mas Jelia deual

2. CONFLICTES ENTORN ALS LÍMITS TERRITORIALS PARROQUIALS. L'EXEMPLE DE VILOPRIU (1751)

Font: A.P.S.J., Consueta, f. 13 r.

" Nota que segons noticias lo Reverend Rector del lloch de Gahuses qui vui és Sagimon Cathalà preté algun dret en la Rejolaria que vulgarment se anomena Rejolaria de Morí de Pins. No se que motiu té per sa pretenció , a no ésser que sia, que lo any 1744, poch més o menos, en dita rajoleria parí la muller de un rajoler que feya rajols y teulas , y lo fill o filla de dits fou batejada en la Iglesia de Gahuses ; no sabia jo que dita rejolaria habitassen tals personas perque ordinàriament noy habita ningú. Me digueren alguns del poble que sempre habian sentit a dir que dita rejolaria era del terme de Vilopriu. Jo fiu las dilogèncias per saber la veritat y en lo Cabbreu de Donya Maria Isabel Nadal y de Guitart de 1585, Senyora del Castell de Vilopriu, encontrí com dita rejolaria és dins del terme de Vilopriu, pues entre moltes pessas de terra que capbreva Francisco Morí pagès de Pins en favor de dita Senyora se encontra una pesa de terra de trenta vezanas ab sas afrontacions . In qua , diu lo capbreu, est quedat domus, ques dicitur Rejolaria. Y dit Morí en totas sas terras no té altre Rejolaria , sino la mencionada, y segons esto dita Rejolaria està edificada dins lo terme de Vilopriu.

En lo any 1751, habitant en dita Rejolaria Joan Brusi , àlias Carboner, parí sa muller en dita rejolaria als diset del mes de mars de 1751 y als diuvuyt de dit mes y any jo Narcís Cos Rector de Vilopriu la batejà en la iglesia de Sant Pere de dit Poble , com consta en lo llibre de Bathismes de dita parròquia hoc signo (...) vide ibi en lo any 1751. Item, als 2 del mes de abril <de dit any> Anna Maria Brusi, muller de dit Carboner, prengué la benedicció de son part, dita vulgarment Benedicció d Parteras segons rito y cerimònia que usa la Iglesia Santa en semblants funcions en la Iglésia parroquial de Sant Pere de esta parròquia de Vilopriu. Item, als 8 del mes de abril de dit any 1751, jo Narcís Cos , Rector de Vilopriu, doní lo salpàs en lo llindar de la porta de dita Rejolaria en presència del Reverend Baldiri Font ,prevere y domer que fou de Medinyà y vuy habitant en casa del Senyor Anton Felip Pagès de esta Parroquial y de Narcís Isern, treballador de Camallera. Item los dits Joan Brusi y sa muller Anna Maria y un moso anomenat Domingo Vidal en lo mes de abril de 1751 cumpliren lo precepte de la Communió Annual en la Iglesia Parroquial de Sant Pere de Vilopriu. Item, Narcís Cos, Prevere y Rector de dita Parròquia en lo any 1754 se cridaren expers qui foren per part de Vilopriu, lo Senyor Anton Felip Pagès y Senyor Francesh Morí y per part de Camallera lo Senyor Rector de Saus y Senyor Josep Ferrer, pagès Camallera y quedà dita rejolaria del terme de Vilopriu com és de veurer ab los termes que se troban fixatsen tota la frontació de Pins y quedà allanada la qüestió."

3. ARRENDAMENT D'UNA PEÇA DE TERRA ON S'ESTIPULA LA PROHIBICIÓ DE TREBALLAR ELS DIES FESTIUS I DE BLASFEMAR (1927).*

Font: Arxiu particular de Joan Vinardell (Vilobí d'Onyar).

"D. José Mª Pascual y Rodó, propietario, casado, mayor de edad, vecino de Viloví de Oñar, provisto de cédula personal de 10ª clase, número 935 expedida en 18 de setiembre último y D. Emilio Gimbernat y Verdaguer, casado, mayor de edad, de la propia vecindad, provisto también de la correspondiente cédula: hemos convenido libre, espontáneamente y con la capacidad legal necesaria, que mutuamente nos reconocemos, extender este documento privado de arrendamiento, por duplicado y a un solo efecto, en cuya virtud D. José Mª Pascual, en concepto de dueño, arrienda al segundo, o sea a D. Emilio Gimbernat y Verdaguer la finca rústica, que se describirá, con los pactos siguientes:

1º Es objeto de este contrato una pieza de tierra secano, de tres vesanas, aproximadamente, sita en el término de Viloví de Oñar, conocida por Pla del Manso Oliveras lindante al Norte con tierras del arrendador, al Sud con tierras del arrendador, al Este con tierras del arrendador, y al Oeste con carretera del arrendador.

2º Este arrendamiento es por el término de un año que empezará el día de hoy veinte y cinco de diciembre de mil novecientos veinte y siete pero se irá prorrogando tácitamente de año en año, mientras una de las partes no se dé avsio de despido o "comiat" con un año de anticipación.

3º El precio de este arrendamiento es la cantidad de ciento y cinco pesetas anuales pagaderas por vencido, en una sola vez, el día veinte y cinco del citado mes diciembre en metálico precisamente y en el domicilio del arrendador, mientras lo tenga en este Partido Judicial; en el acto del pago el arrendador firmará al arrendatario el oportuno recibo, cuyo documento será la única prueba de que podrá valerse el arrendatario, caso de tener que instarse desahucio por falta de pago.

4º El arrendatario cuidará la finca arrendada a uso y costumbre de buen labrador, y reconociendo, como hace, recibirla en buen estado, se compromete a dejarla en las mismas condiciones el día del desocupo, pactándose que, cualquier mejora que en la misma hiciere el arrendatario, quedará en beneficio del dueño de la finca sin tener este que abonar cantidad alguna por este concepto al arrendatario; obligase así también el arrendatario a no destruir tales mejoras.

5º Queda especialmente prohibido al arrendatario, subarrendar toda o parte de la finca.

6º De tener necesidad de utilizar, el arrendador, alguna parte de la finca arrendada para construir caminos o carreteras, u otro fin cualquiera, no podrá impedirlo el arrendatario, ni reclamar judicial ni extrajudicialmente, ya que los perjuicios serán, en su caso, regulados por un propietario de la localidad, nombrado de común acuerdo, o uno por parte y un tercero en discórdia, que designarán los propios propietarios nombrados por las partes.

7º El propietario se reserva para sí, su familia y personas de su agrado, el derecho de poder entrar y salir de la finca libremente.

8º Queda prohibido al arrendatario el trabajar en los días festivos y el blasfemar.

9º De existir en la pieza arrendada algún pozo, se pondrá de acuerdo con los vecinos que tengan de utilizarse del mismo pozo.

10º Se pacta que, en caso de incumplimiento de cualquiera de los pactos estipulados, por parte del arrendatario, se entenderá cumplido el término del contrato, y por lo tanto procederá el desahucio ante el juzgado municipal de Vilovi de Oñar, con arreglo a la causa primera del artículo 1562 de la ley del Enjuiciamiento Civil, renunciando expresamente, el arrendatario, a cualquier excepción y a su fuero y domicilio, sometiéndose en un todo al Juzgado citado de Vilovi de Oñar.

Y para que conste, suscribimos, el presente contrato de arrendamiento, juntamente con dos testigos, por duplicado y a un sólo efecto, quedando un ejemplar en poder de cada interesado, en Vilovi de Oñar a veinte y cinco de diciembre de mil novecientosveinte y siete.

El arrendador : José Mª Pascual

Por El Arrendatario, que no sabe firmar a su mandata y presencia, su esposa : Angela Boodas.

El Testigo: Luis Sala.

El Testigo: José Pigem.

* Original imprés. A la transcripció hem subratllat les parts manuscrites del document.

4. MECANISMES D'EXTRACCIÓ DE RENDES PERMANENTS DE LES OBRERIES PARROQUIALS DEL BISEAT DE GIRONA ABANS DEL 1837.

Font: A.D.G., *Arreglo Parroquial, 1854-56*

Nota: Si la font ho permet s'indica la quantitat de renda obtinguda ja sigui en espècie o diner, així com altres informacions complementàries.

CENSALS

Arxiprestat d'Arenys de Mar:

- Arenys de Mar (164 r)
- Calella
- Fogars de Tordera (1 pensió = 262 r, 20 m.)
- Malgrat (320 r.)
- Oresevinyà (53 r.)
- Palafoolls (258 r.)
- Pineda i Sta. Susanna.
- Sant Andreu de Raminyó (32 r.)
- Sant Pere de Riu

Arxiprestat de la Bisbal:

- Sant Iscle d'Empordà (2 pensions = 4 ll. 10 s.)
- Sant Ciprià dels Alls (8 ll. 11 s.)
- Bell-lloc (2/3 pensions = 1/3 ll.)
- Sant Feliu de Boada
- Calonge (480 r. 22 m.)
- Casavells (149 r. 30 m.)
- Castell d'Empordà (137 r)
- Corçà
- Fontclara (320 r. censals de capital: 10.666 r. 22 m.)
- La Bisbal (1522 r.)
- Sant Pol de La bisbal (6 ll. 4 s. 2 d.)
- La Pera (233 r.)
- la Sala (2 pensions = 24 r.)
- La Tallada (6 ll.)
- Lladó (200 r.)
- Monells
- Palafrugell (2015 r.)
- Palamós (186 r. 6 m.)
- Pals (2000 r, 32 m.)
- Peretallada
- Palau Sator (197 r. 16 m. censals de capital 6.592 r.)
- Sant Climent de Peralta (89 r.)
- Púbol (censal de capital 100 ll.)
- Rupjà (1150 r.)
- Sant Feliu de Guíxols (245 r)
- Serra (276 r, 22 m.)
- Torroella de Montgrí

- Ultramort (89 r)
- Ullastret (500 r.)
- Santa Eugènia de Vilarromà (900 r.)
- Vulpellac (455 r. 16 m.)

Arxiprestat de Figueres:

- Avinyonet de Puigventós.
- Albanyça
- Algama de Santa Leocadia (59 r. Els títols es perderen al 1808.)
- Armadàs (64 r.)
- Borrassà (200 r.)
- Cadaqués (843 r.28 m. Capital: 28.128 r.)
- Castelló d'Empúries (576 r.)
- Crespià (1 pensió= 16 r.)
- Ciurana (67 r. 6m)
- Cistella (7 censals de capital 4.150 r.)
- Sant Quirse de Colera (1 pensió: 96 r.)
- Sant Miquel de Fluvià
- Garrigàs (173 r)
- Llansà (3 pensions)
- Lladó
- Mollet d'Empordà
- Navata
- Ordis
- Ordis
- Pontós
- Rabos d'Empordà
- Sant Martí Sasserres (36 r. 27 m.)
- Tarabaus (242 r.)
- Torroella de Fluvià (77 r. 10 m.)
- Vilanant (833 r.)
- Vilacolum (15 r.)
- Vilamalla (2000 r)
- Vilasacra (160 r.)

Arxiprestat de Girona:

- L'Armentera (420 r.)
- Adri (censals de capital: 1.125 r,)
- Albons (31 r.)
- Sant Climent d'Amer (14 r. 3 m.)
- Bescanó (160 r.)
- Eiert (7 ll. 15 s. 1 d.)
- Bordils (144 r.)
- Cassà de la Selva
- Campdorà (2 pensions: 3 ll. 3 s.)
- Santa Maria de Camós (1 pensió: 32 r.)
- Sant Vicenç de Camós

- Canet d'Adri (3 pensions)
- Castellar de La Selva
- Colomers (37 r.)
- Corts (3 pensions)
- Domeny 928 r. 28 m.)
- Empúries (123 r. 6 m.)
- Fontcuberta
- Fornells (40 r.)
- Flassà (120 r.)
- Garrigoles (1 pensió= 6 ll.)
- Llorà/ Ginestar (Llorà: 163 r. 16 m.; Ginestà: 35 r. 4 m.)
- Sant Julià de Llor (36 r.)
- Madremanya (128 r.)
- Manegas (50 r.)
- Montfullà (133 r.)
- Sant Joan de Mollet (2 pensions: 24 r.)
- Ollers
- Palol d'Onyar (224 r.)
- Porqueres (2 pensions : 311)
- Pujals dels Pagesos (677 ll.)
- Rocacorba (1 pensió: 19 r. 21 m.)
- Sarrià de Dalt /Baix (Sarriça de Dalt: 1 pensió= 64 r.)
- Sant Gregori (11 pensions= 361 r.32 m.)
- Sant Martí Vell
- Santenys
- Serinyà
- Vilademí
- Vilarrobau (1 pensió= 16 r.)
- Mercadal (ciutat de Girona)

Arxiprestat d'Olot:

- Besalú
- Camprodon
- Sant Aniol de Finestres
- Sant Miquel de Miana (4 pensions)
- Sant Esteve de Llémana (150 r.)
- Lligordà (censals perduts)
- Mieres (50 r.)
- Oix (1 ll. 8 s.)
- Sant Feliu de Pallarols (1000 r.)
- Sant Miquel de la Pera (1 pensió = 2 ll. 4 s.)
- Sales (79 r. 28 m.)

Arxiprestat de Santa Coloma de Farners:

- Amer
- Arbúcies (256 r.)
- Anglès (848 r. 16 m.)
- Blanes
- Breda (7 pensions = 131 r. 9 m.)
- Brunyols (i pensió = 40 r.)

- La Cellera (300 r.)
- Castanyet (200 r.)
- Santa Coloma de Farners (636 r.)
- Gaserans (2 pensions : 41 r. 32 m.)
- Hostalric (71 ll. 7 s.)
- Martorell (15 r.)
- Riudarenes (132 r.)
- Salitja (3 pensions= 81 r. 16 m.)
- Riudellots de La Selva
- Sant Martí Sapresa (no es cobren per falta de documents i la pobresa)
- Tossa (212 r.)
- Vallcanera (111 r. 10 m.)
- Vilobí d'Onyar (2 pensions, censals de capital total, 100 ll.)

CENSOS DE BLAT, ORDI, OLI i DINERS

Arxiprestat d'Arenys de Mar:

- Calella
- Pineda i Santa Susanna
- Sant Pere de Riu
-

Arxiprestat de La Bisbal:

- Santa Cristina d'Aro (18 Q ordi)
- Bagur
- Sant Feliu de Boada
- Calonge (censos de blat = 238 r, 28 m; "de bona fe")
- Castell d'Aro (12 Q ordi; 11 s. 1 d.)
- Corçà
- Cruïlles
- Fitor (5 Q blat)
- Foixà (1522 r.)
- La Bisbal (481 r. 17 m.)
- Llavità (2 Q blat = 128 r : producte d'una peça de terra anomenada de l'Obra; 1 Q ordi)
- Matajudaica (16 r.)
- Peretallada
- Sant climent de Peralta (6 Q)
- Púbol (4 quartes d'oli: obligació d'un camp de la rectoria)
- Regencós (120 r.: cens d'un camp; 700 r: col.lecta del blat)
- Sant Sadurní (24 Q blat = 1476 r.)

Arxiprestat de Figueres:

- Avinyonet de Puigventós
- Alfà (3 Q ,1 quartà, 8 picotins ordi + 68 r.)
- Albanyà
- Borrassà
- Cabanelles (oli)
- Ciurana (117 r 29 m)
- Sant Miquel de Fluvià
- Llansà (1 cens)
- Llers (450 r; 1 cens= 67 r.)
- Lladó (oli)
- Maserac (9 quartes d'oli)
- Navata
- Ordis
- Sant Pere Pescador (465 r. 10 m)
- Pontós (oli)
- Rabós d'Empordà
- Torroella de Fluvià (4 r. 8 m.)
- Vilacolum (50 r.)
- Vilanova de la Muga (288 r.)

Arxiprestat de Girona:

- Banyoles (blat, oli, diners = 3564 r.)
- Cassà de La Selva
- Santa Maria de Camós (cens d'oli)
- Sant Vicenç de Camós (blat i oli)
- Canet d'Adri
- Colomers (22 r; 3 Q ordi = 108 r: conveni antic d'alguns particulars amb l'obra, "ara ja no es volen pagar")
- Jafre (11 Q ordi = 440 r. : ja no es cobra; 96 r.)
- Madremanya (16 Q ordi; maials d'oli)
- Montcal (4,5 Q blat)
- Ollers
- Riudellots de La Creu (els censos es cobraren fins a la Guerra del Francès, perdent-se els documents)
- Sant Martí Vell
- Santa Eugènia (oli = 32 r.)
- Serinyà
- Vilopriu (2 censos = 96 r.)
- Usall (8 quartes d'oli)
- Vilablareix (486 r.)

Arxiprestat d'Olot:

- Aspuig (700 r.)
- Besalú (2 maials d'oli)
- Beget (quarteres de blat = conveni de la municipalitat amb els pagesos que s'ho havien imposat voluntàriament)
- Camprodon
- Sant Miquel Miana (1 cens)
- Sant Joan Les Fonts (686 r.)
- Sant Esteve de Llàmana (blat)
- Oix (6 Q ordi :donats de lliure voluntat)
- Sant Miquel de la Pera (4,5 Q blat; 40 r .Segons conveni gratuït)
- Santa Pau (24 Q ordi: des de 1765 molts deixaren de pagar-los; Ara ja no es paguen per haver-se cremat els documents al 1808)
- Tragurà (blat "seglà" = 610 r.)
- Vall de Bac (10/12 Q blat)
-

Arxiprestat de Santa Coloma de Farners:

- Amer
- Maçanet de la Selva (20 fanegues de blat)
- Sils (quarteres civada = 456 r.)
- Tossa (152 r.)
- Vidreres (22 Q civada = 616 r.; 14 pars gallines= 112 r.; 423 r.; 6 Q3 q blat= 423 r.) : de temps immemorial; manquen documents, alguns es neguen a pagar-los).
- Vilobí d'Onyar (600 r.

DELMES i PRIMÍCIESArxiprestat d'Arenys de Mar:Arxiprestat de La Bisbal:

- Sant Feliu de Boada (900 r., delme i primícia)
- Palafrugell (2000 r.: que ofereixen els masos antics com a suplement de primícia)
- Sant Feliu de Guixols (3.200 r)

Arxiprestat de Figueres:

- Cabanelles (480 r: dret col·lecta del cúmul dels tres partíceps del delme).
- Sant Quirze de Colera (delme de fasols i dels godais)
- Llançà (delme d'olives: al 1796 el monestir de Sant Pere de Roda com a delmador general el reclamà i el va obtenir).
- Maçanet de Cabrenys (1200 r.)
- Pedret i Marçà (delme de part del terme: 12.000 / 15.000 r.)
- Vilacolum (130 r.)

Arxiprestat de Girona:

- Banyoles (aportació de l'Abad com a senyor del delme= 4.189 r.)
- Bescanó (part del delme d'una peça de terra)
- Pujarnol (part del delme= 8 duros)
- Santa Eugènia (primícia i delme, sense especificar-ne la part)

Arxiprestat d'Olot:

- Les Preses (3ª part del delme= 1667 r.)
- Maià (part del delme = 400 r.)
- Olot (part del delme = 7.466 r. 22 m.)
- Puigpardines

Arxiprestat de Santa Coloma de Farners:

- Caldes de Malavella (part del delme = 400 r.)
- Santa Coloma de Farners (3ª part del delme = 4.300 r. Part concedida pel Real Consejo de Castilla per a finalitzar l'església).
- Gaserans (primícia)
- Vidreres (part del delme = 584 r.)

BÉNS IMMOELESArxiprestat d'Arenys de Mar:Arxiprestat de La Bisbal:

- Cruïlles (renda terres = 1216 r.)
- Solius (renda d'un mas)
- Torrent (renda del Mas Sureda = 2.350 r.)

Arxiprestat de Figueres:

- Castelló d'Empúries (dues peces de terres comunals cedides per l'Ajuntament per a dotar els músics, organista i bufadors, que al 1855 foren sotmeses a un repartiment veïnal; renda de 100 vessanes de terra cedides pel Duc de Medinaceli a finals del segle XVIII per atendre les reparacions de l'església després de la invasió francesa del 1793 = 7.000 r.)

- Cantallops (camp d'oliveres)
- Llers (2 camps , arrendament = 150 r.)
- Rabós d'Empordà (camp de l'Obra)
- Sant Climent Sasebes (molí d'olives)
- Torroella de Fluvià (peça de terra de 3 vessanes de dolenta qualitat = 170 r.)
- Vilamalla (dues peces de terra = 834 r.)

Arxiprestat de Girona:

- Bordils (4 peces de terra = 1000 r.)
- Campdurà (una casa = 70 r. Al 1855, casa rectoral)
- Sant Vicenç de Camós (petit olivar)
- Pujal dels Pagesos (unes quantes oliveres)
- Rabós del Terri (1 camp)
- Sant Gregori (una casa = 20 ll.)

Arxiprestat d'Olot:

- La Pinya (drets de baptisme = 14 r.)
- Olot (dret dels oficis d'enterrament = 1000 r.)

Arxiprestat de Santa Coloma de Farners:

- Arbúcies (dret de baptismes = 50 r.; drets de sepultura = 320 r.)
- Sant Feliu de Buixalleu (drets de baptismes = 10 r.; drets de sepultures = 100 r.)
- Lloret de Mar (participació en l'adventici = 1000 r.)
- Tossa (drets de sepultura)

DRETS DE PESQUERA

Arxiprestat d'Arenys de Mar:

- Canet de Mar (dret que pagaven els pescadors per a poder treballar en dia de festa)
- Malgrat (dret sobre la pesca dels dies festius = 1.386 r.)

Arxiprestat de La Bisbal:

- Bagur (dret de la 7ª part de la pesca dels dies festius = 200 r.)
- Palamós (dret que pagaven els pescadors a canvi de deixar-los pescar en dies festius)
- Sant Feliu de Guíxols (dret de la 7ª part del valor del peix pescat en dies festius a les platges del terme, concedit per privilegis pontificis. Es deixà de pagar el 1835 = 1600 r.)

Arxiprestat de Figueres:

- Sant Pere Pescador (renda de la pesca = 200 r.)
- Roses (dret de la 7ª part de la pesca dels dies festius, en virtut d'una butlla pontificia)
- Port de La Selva (dret de la 7ª part de la pesca dels dies festius. La gent gaudia de l'autorització eclesiàstica per a poder treballar. Amb aquest dret es recollien "fortes sumes", amb les quals es començà a construir la nova església; la supressió del dret suposà la paralització de les obres).

Arxiprestat de Girona:

- L'Escala (dret de pesquera dels dies festius = 1.250 r.)

- Santeñs (1 camp petit)
- Santa Leocàdia del Terri (1 camp = 200 r.)
- Vilarrobau (una peça de terra = 100 r.)
- Mercadal -ciutat de Girona- (2 cases per habitació de 2 campaners).

Arxiprestat d'Olot:

- Sant Miquel de Miana (una caseta , arrendament)
- Olot (pati, arrendament)

Arxiprestat de Santa Coloma de Farners:

- Caldes de Malavella (mas i terres de Sant Maurici)
- Riudellots de La Selva (dues cases)
- Sant Dalmai (molí, arrendament = 500/600 ll.)
- Sils (prat a l'estany = 1600 r. Fou venut amb la desamortització de Godoy).

PARTICIPACIÓ EN ELS DRETS PARROQUIALS

Arxiprestat d'Arenys de Mar:

- Arenys de Mar (oficis eventuais i funerària = 1.136 r.; drets nínxols del cementiri = 1.500 r.)
- Calella (funerals i eventuais = 2000 r.)
- Canet de Mar (drets sepultures a l'interior de l'església; funcions eventuais)

Arxiprestat de La Bisbal:

- Palamos (dret de sepultures a l'interior de l'església

Arxiprestat de Figueres:

- Cadaqués (drets de les misses de difunts)

Arxiprestat de Santa Coloma de Farners:

- Blanes (dret que es cobra per a obtenir el permís de pescar ed dies festius)

RENDES PROVINENTS DEL PATRONAT REGULAR O SECULARArxiprestat de Figueras:

- Sant Miquel de Fluvià (L'Abad de Sant Pere de Galligans dóna 5 maials d'oli)
- Lledó (col.legiata de Sta. Maria : despeses a càrrec del prior)
- Col.legiata de Vilabertran (mensa capitular de Girona)

Arxiprestat de Girona:

- Cervià (rendes a càrrec dels monjos benedictins = 16 duros)
- Catedral -ciutat de Girona- (rendes del Capítol)
- Sant Feliu (rendes de l'antiga col.legiata)

Arxiprestat d'Olot:

- Sous (a càrrec de l'Abad de Besalú, que gaudia del patronat)

Arxiprestat de Santa Coloma de Farners:

- Sant Pere Cercada (renda a càrrec dels agustins)

ARRENDAMENT i CONTRIBUCIONS D'HOSTALSArxiprestat d'Arenys de Mar:

- Sant Ciprià de Vallalta (arrendament de l'hostal als dies festius)
- Sant iscle de Vallalta (arrendament hostal)

Arxiprestat de Figueres:

- Campmany (els tavernes contribueixen amb oli per a les llànties)

Arxiprestat de Girona:

- Fornells (renda procedent de l'hostal)

Arxiprestat d'Olot:

- Beget (contribució imposada als 2/3 hostalers, manada pagar per la municipalitat = 30 / 50 rals)
- Rocabruna (arrendament de l'hostal "que segons veu pública havia cedit el senyor directe d'aquesta població" = 800 r.)

PARTIDA DEL PRESSUPOST MUNICIPALArxiprestat d'Arenys de Mar:

- Arenys de Mar (es pagava el predicador de quaresma)
- Tordera (240 r.)

Arxiprestat de La Bisbal:

- Torroella de Montgrí (200 r.)

Arxiprestat de Figueres:

- Lloret de Molins (147 r. 8 m. de pensió que es paga del pressupost municipal d'un censal que grava l'obreria parroquial).

Arxiprestat de Santa Coloma de Farners:

- Blanes (contribució municipal destinada a pagar el predicador de quaresma escollit per l'ajuntament. Al 1856 la Diputació provincial negà l'aprovació de la quantitat destinada a tal objecte).

CONTRIBUCIÓ DE FUNDACIONS I ANIVERSARISArxiprestat d'Arenys de Mar:

- Arenys de Mar (oficis, aniversaris i altres fundacions = 800 r.)
- Canet de Mar (funcions fundades)
- Tordera (fundació = 360 r.)

Arxiprestat de Figueres:

- Castelló d'Empúries (fundació = 1000 r; celebració fundacions)

Arxiprestat de Santa Coloma de Farners:

- Lloret de Mar (misses i aniversaris = 480 r.)

CONTRIBUCIÓ DE BENEFICIS DIACONILS I ALTRES BENEFICISArxiprestat d'Arenys de Mar:

- Arenys de Munt (l'obtentor del benefici diaconil, que cobra 1/9 a part del delme d'Arenys de Munt i d'Arenys de Mar, aporta 1.300 r.)

Arxiprestat de Figueres:

- Cistella (renda de 3 beneficis incongrus agregats al 1743 pel Bisbe Bastero a favor de l'obreria, a petició dels seus patrons, obrers i regidors = 316 r.)
- Llers (aportació del benefici diaconil = 1000 r.)
- Castelló d'Empúries (sagristà major -càrrec del capítol de la catedral = 3096 r. + 75 ll.)

CONTRIBUCIÓ DE LES COMUNITATS DE PREVERESArxiprestat de Figueres:

- Castelló d'Empúries (pa, vi i cera = 3.600 r.)

Arxiprestat de Santa Coloma de Farners:

- Blanes (437 r. Es deixà de pagar el 1841)

DRETS DE PLAÇAArxiprestat d'Arenys de Mar:

- Arenys de Mar (1000 r; han disminuït molt els drets o almoines dels venedors de la plaça, reduïnt-se a 200 r.)
- Arenys de Munt
- Tordera (drets de mercat = 700 r.)

LLEUDESArxiprestat d'Olot:

- Besalú (valor variable, però suficient)
- Castellfollit (dret de pas - 1 sou- sobre els animals que passaven carregats en dies festius per la població)

DRETS DE PESOS i MESURESArxiprestat d'Arenys de Mar:

- Arenys de Mar (3000 r. suprimit el 1837)
- Canet de Mar

GABELLESArxiprestat de Figueras:

- Sant Pere Pescador (180 r.)

Arxiprestat de Girona:

- Fornells

53

ARRENDAMENT DE CARNISSERIA

Arxiprestat d'Arenys de Mar:

- Sant Ciprià de Vallalta
- Sant Iscle de Vallalta

ARRENDAMENT DE FLECA

Arxiprestat d'Arenys de Mar:

- Sant Iscle de Vallalta

ARRENDAMENT DE NOTARIA

Arxiprestat de Figueres:

- Llers (la notaria era propietat de l'obreria, el seu arrendament produïa uns 450 r.)

ARRENDAMENT DEL JOC DE PILOTA

Arxiprestat de Figueres:

- Maçanet de Cabrenys (arrendament cedit per l'Ajuntament. Al 1855, l'ajuntament se l'ha apropiat i ja no es juga)

DRETS DE CARRAGAMENT DE VAIXELLS

Arxiprestat d'Arenys de Mar:

- Canet de Mar (sobre la càrrega dels vaixells que es dirigien a Amèrica. "es prestaven a negociar-los gratuïtament")

LLICÈNCIES PER A PODER TREBALLAR EN DIUMENGEArxiprestat de Santa Coloma de Farners:

- Blanes (drets imposats a botiguers i mariners per a poder vendre, pescar, i atracar en dies festius = 2.764 r. Es cobra fins el 1841).

CONTRIBUCIÓ DELS BOTIGUERSArxiprestat d'Olot:

- Molló (dret pagat per botiguers i "vivenderos")

CONTRIBUCIÓ DELS ARRENDATARIS DELS ARBITRIS MUNICIPALSArxiprestat de Figueres:

- Espolla (l'ajuntament obligava als arrendataris a contribuir amb cera)

CESSIÓ DE LES MULTES MUNICIPALSArxiprestat de Figueres:

- Espolla (l'ajuntament havia cedit a l'obreria les multes que imposava)

APORTACIÓ DE CONFRARIES I ADMINISTRACIONS PARROQUIALSArxiprestat de La Bisbal:

- Vulpellac (auxili de les confraries en les funcions)

Arxiprestat de Girona:

- Bordils (aportació Confraria del Santíssim = 13 r. 11m.;
Confraria del Roser = 14 r. 22 m.)

CAUSES PIESArxiprestat de Girona:

- Colomers (causa pia Quintana = 320 r.)
- Curantella/Sant Marçal (tres particulars mantenen la llàntia del Santíssim)
- Empúries (deixa testamentària de cera)

TALLA ENTRE ELS VEÏNSArxiprestat de la Bisbal:

- Santa Seclina (segons conveni entre els veïns)

DRETS DE CAPELLAArxiprestat de Santa Coloma de Farners:

- Santa Coloma de Farners (190 r.)

CONTRIBUCIÓ DELS OBRERSArxiprestat de la Bisbal:

- La Bisbal (1200 r.)

5. CENSOS DE L'OBRA DE LA PARRÒQUIA DE SANT ESTEVE DE VILOBÍ D'ONYAR

Font: A.P.V., "llevador del blat reb la iglésia parrochial de Sant Esteve de Vilobí en dita parròchia en la collita tots anys" ,dins *Llibre d'Obra, 1514...*, s.f. (llevador sense datar; possiblement sigui de finals del segle XVII) i "Llavador del blat reb la iglésia parrochial de Sant Esteve de Vilobí tots anys y és de forment" dins el *Llibre d'Obra, 1711...*, s.f.

Nota: Amb majúscula s'indica el nom del mas. En el cas d'existir més d'un mas dins una mateixa heretat s'indicarà el nom d'aquest dins d'un parèntesi. Segons aquests llevadors, els censos requeien damunt cada heretat, segons talls proporcionals en funció del nombre de masos.

MASOS GRAVATS AMB 5 MESURES DE BLAT

- SERRA DE VALL (+ Tavertet)

MASOS GRAVATS AMB 3 MESURES DE BLAT

- RODO (+ Comaliva + Renau)
- FREU (+ Mascaró de Mont + Honrat)
- ALRÀ (+ Burgués + Bassas)
- BARCELÓ (+ Serra de Mont)
- OLIVA (+ Mayol + Geronès de Mont)
- GRAS (+ Valentí + Molí)
- PASCUAL (+ Mayol + Guitart)
- VIVOLAS DE MONT (+Carbonell + Comas)

MASOS GRAVATS AMB 2 MESURES DE BLAT i 8 DINERS

- COMPTA (+ Xurull)

MASOS GRAVATS AMB 2 MESURES DE BLAT. _

- ROURA (+ Olleries)
- RAFEL o PUIG
- OLIVERAS
- SIGMASA
- PALAU (+ Comabella)
- RIQUER DE VALL
- RIQUER DE MONT
- FERRER-PAGÈS (+ Reynes)
- ONYAR
- BAURT (+ Malver)

MASOS GRAVATS AMB 1 MESURA DE BLAT i 8 DINERS

- VIADER DE MONT (+ Saitg)
- COVARSI (+ Martí de Santa Margarida)

MASOS GRAVATS AMB 1 MESURA DE BLAT

- BOSC DEL PUIG (+ Oliveret)
- LLORENS
- MARCH
- SELVA DE MONT
- SELVA DE VALL
- NICOLAU
- CABRARIAS
- RUYRA
- RATERAS
- ROSELL o DOGAL
- ARTAU
-
- RIGAU
- VIADER DE VALL
- ESTANY
- SUNYER
- CAVALLER
- MASCARO DE VALL
- REITG
- PIFARRE
- GRAU
- GERONES (+ Mogef)
- MATEU DE BRUGAROLAS
- BOSCH D'ESCRICH
- GENER
- PERE ANTONI o CAMPRODON

MASOS GARVATS AMB MITJA MESURA DE BLAT

- TORBANY
- VILABONA

MASOS GRAVATS AMB 8 DINERS

- BITLLE

CENSOS DE 8 DINERS QUE PAGUEN ELS MENESTRALS (A RAÓ DE 8 DINERS/CASA)

COSTA * 8d.
 VILAR 8d.
 VILAR XIC 8d.
 MASCARO * 8d.
 PALAU * 8d.
 VIVAS (sastre) * 8d.
 PUIGBELL ,3 cases (* 2 cases), 24d.
 FEXAS 8d.
 VIVAS FARRE o BERNÍ S * 8d.
 PIFARRE DE VILA * 8d.
 TURON * 8d.
 PALAU XIC * 8d.
 vivolas de vila 8 8d.
 VIVOLAS XICH * 8d.
 CORNELLA DEL PLA 8d.
 LA CLAU 8d.
 PERAS o SOLER 8d.
 REVEREND IGNASI BUADA 4 cases: 32 d.
 COSTA XICH cases: 16 diners

RECASENS DE VALL 8d.
 VINYET 8d.
 RIERA 8d.
 BES 8 d.
 FONTANELLA 8d.
 SAGRERA 8d.
 FINESTRAS 8d.
 DELLUNDÉ 8d.
 RECASENS DE MONT 8d.
 CAVALLÉ XIC 8 d.
 REJULIA 8d.
 FARRIOL RIBAS 8d.
 RIBAS DE MONT 8d.
 BITLLE XICH 8d.
 COLL o BOSCH 8 d.
 VANDRELL 8d.
 LLOMBART 8d.
 DALMAU OLIVERAS (Sabater) 8d.
 FRADERA 8d.
 PISSERRA 8d.
 SALVADOR DROCH 8d.
 ESTEVA GISPERT 8d. -
 ESTEVA RIBAS DE CARBONELL 8d.
 SAURÍ (avui del SR. NASPLES) 8d.
 MARÍ RASET 8d.
 MATEU TAVERNES 8 d.
 DALMAU OLIVERAS 8 d.

MARIANO BES 8d.
 PERE ROURA 8d.
 MOLí 8d.
 FRANCESC RIBAS 8d.
 ANDREU ROURA 8d.
 MIQUEL MARTÍ 8d.
 JOAN CATALÀ 8d.
 PERE BOSCH 8d.
 TORRAMILANS 8d.
 TARRES 8d.
 JAUME DUCH 8d.
 LLORENS BRUGADA 8d.
 DALMAU MARQUÈS 8d.
 DALMAU MULLERA (Sabater) 8d.

(fins l'any 1753)

FEXAS XICH 8d.
 CASA NOVA SR. NESPLES 8d.
 CASA NOVA DE JOAN ANTON 8d.
 JOSEP DALMAU 8d.
 MARCÍ S VINYAS 8d.
 PUIGBELL. CASA XICA 8d.
 JOSEP MELCIOR 8 d.
 ROCHA 8d.

* esmentats ja en llevador de finals del segle XVII.

6. ESTABLIMENT FET PEL PABORDE DE L'ALMOINA DEL PA DE LA SEU DE GIRONA A FAVOR DE L'OBRA DE L'ESGLÉSIA PARROQUIAL DE SANT DALMAY DE LA FLECA, TAVERNA I GABELLA (1756)

Font: A.P.S.S., sense relligar.

" Alexandro Andreu y Vilana, Notario y Escribano público de número de Gerona por auctoridad real substituhido del Heredero de Don Juan Sarriera y de Gurb en el tiempo que vivió notario público de la ciudad, baylia y vegueria de Gerona y de sus pertinencias certifico que ante mi ha pasado el aucto siguiente:

Sepase por esta pública escritura como yo el D. Geronymo Sitjar y Boix prebítero beneficiado de San Felio de Gerona como a procurador del Ilustre y muy reverendo Don Gaspar de Bastero y Lledó deán y canónico de la Iglesia de la Seo de Barcelona obteniendo la pabordria de la limosna del pan de la seo de Gerona. Por estas y otras cosas legítimamente por el en dicho nombre constituhido con escrituta pública pasada ante el Don Francisco Font por authoridad apostólica y Real notario público colegiado de número de Barcelona a los tres de junio del proximo passado año sabiendo y attendiendo que por parte de los infraescritos obreros de la Iglesia parroquial de San Dalmay y baronia del castillo de Brunyola, obispado de Gerona, de cuya baronia por razón de dicha pabordria el sussodicho mi principal es senyor y Baron se me ha expuesto lo siguiente: que en respeto de no hallarse en dicho lugar de San Dalmay taverna, fleca ni gavella para dar mantenimiento a los passageros que por allí pasan para ir en Vique, Olote y en otras partes fuesse servido otorgar auto de establecimiento de las susodichas taverna, fleca y gavella a dicha obra de San Dalmay que aquella también se hallaba con muy pocas conveniencias por cuyo motivo seria hasser grande charidad a dicha obra otorgarle la sussodicha concession. Sabiendo y attendiendo assimismo la petición, esser justa y congruente por las causas y motivos arriba expressados. Por tanto, en dicho nombre de mi grado y cierta sciencia durante el beneplácito de dicho mi principal como a Pobordre predicho y de los suyos en ellos successores establezco y por título de concessión subemphitéutica concedo y por mejor dezir subemphiteotico al Reverendo Doctor Jayme Mitjans presbítero rector de dicha parroquial Iglesia de San Dalmay y en dicho nombre obrero mayor de la obra de la citada parroquial Iglesia, a Juan Palahí labrador y a Dalmatio Turon carpintero ambos al corriente y presente año también obreros de la susso dicha obra presentes y bajo acetantes y a los suyos en ella successores perpetuamente la dicha taverna, fleca y gavella de dicho lugar. y tçermino de Sant Dalmay y assi que de oy en adelante en virtud del presente puedan los sussodichos obreros alquilar en pública al moneda o sin ella y a la persona, personas que bien les pareciere y con el precio o precios que con ella o ellas acordar pudieran las dichas taverna, fleca y gavella, y del pre-

cio o precios , que de las relatadas cosas resultaran sea todo a utilidad de dicha obra convertido queriendo en dicho nombre que sea de la obligación de la tal o tales personas cuyas tendran las sussodichas cosas alquiladas de tener pan, vino y demás se offeressiere de buena calidad vendiendo las tales cosas en los precios proporcionados al tiempo y según se vendiera al trigo y vino entonces en las otras partes assenyalando con la tabba por los obreros de dicha obra dichos precios y sigun los tales la cantidad de pan y vino se tendrá de dar como y también en la gabella las cosas estarán obligados los arrendatarios de esta tener y en caso de hazer al contrario incidan en la pena de tres libras barcelonesas por cada vez que se hallará haverse echo , prohibiendo tambien bajo la misma pena , que ninguno pueda vender pan, vino ni demás ni tampoco tener gavella si solamente la dicha obra , y por mejor dezir los que tubieren arriendo de ella en la conformidad se dispondrá con la tabba dando facultad a los mismos obreros de poner en dicha tabba por ellos como arriba está dicho assedera los pactos y obligaciones que bien les aparesieren , cuyo establecimiento ago y otorgo en dicho nombre con todas entradas y salidas de derecho a utilidad de dicha obra y cómo mejor se puede dezir y entender constituyéndome en el predicho nombre tener y poceher por ella y en su nombre las susodichas cosas hasta tanto que dichos obreros o bien sus successores hayan tomado pocession real, corporal y actual sea quasi de ellas dándole el poder que redide a dicho mi principal para que puedan executar todo lo sussodicho siempre que bién les apareciere cediendo y tranferiendo a dicha obra todos los derechos y acciones que por razón dé lo relatado competan a dicho mi principal com a pobordre predicho para que puedan usar de ellos en juycio y fuera de el conforme dicho mi principal en dicho nombre y yo en nombre de el podia antes del presente constituiéndola verdadera señora y pocessora en las dichas cosas para que los sussodichos obreros y los que por tiempo seran hagan y dispongan de ellas segun fuere su voluntad , salvando el dominio directo por dicha pabordria de la limosna del pan de la Seo de Gerona , y a los suyos en dicha pabordria successores en todos sus tercios , laudemios , foriscapios y demás derechos dominicales en excepción de foriscapio que por razón del presente tal vez fuera debido por dicha obra a cuya hago con el presente condonación de él si empero será del cargo y obligación de dichos obreros y de los suyos en dicha obra successores pagar y satisfacer a dicha Pobordria en quiscun año por él día o fiesta de la Natividad del Señor perpétuamente ocho sueldos barceloneses de annuo censo en nuda percepción empezando la primera paga por el día o fiesta de la Natividad del Señor próximo venidero, y después continuando en los sucesivos en semejante día o terminio llevadas dentro de Gerona en la casa de dicha pabordria franchos de todos embargos y otros cualesquier impedimientos y assi prometo en dicho nombre quedar y estar tenido perpétuamente de evicción legítima de pención de dichas cosas establecidas con restitución y emienda de todos daños y costas sin excepción de cosa alguna para cuyo cumplimiento obligo en dicho nombre todos los bienes de dicha pia

limosna , muebles y citios havidos y por haver. Por entrada del qual establecimiento otorgo en el susso relatado nombre haver recibido de los de nombrados obreros de dicha parroquial iglesia de San Dalmay a mis voluntades antes de la firma de la presente un par de capones de los qales otorgo en dicho nombre carta de pago. Renunciando a la excepci3n de no haver recibido aquellos leyes de la entrega y prueba de su recibo y si alguna cosa ma tocare a dicha Pobordria y haver pudiera por raz3n de entrada y censo del presente establecimiento lo cedo y condono todo a dicha obra . Renunciando a la ley que sufraga a los enganyados ultra la mitad del justo precio y a otro qualquier derecho , a estas cosas obviantes, y nosotros los sussodichos Doctor Jayme Mitjans presbitero rector de dicha Iglesia Parroquial de San Dalmay , Juan Palahí Labrador y Dalmacio Turon carpintero como a obreros predichos acetamos al presente establecimiento y prometemos pagar quiscun anyo et plasso refferido el annuo censo arriba expressado con restituci3n y emienda de todos daños y costas para cuyo cumplimiento obligamos en dicho nombre especialmente la dicha taverna , fleca y gavella a favor de dicha obra establecida , y por la pasa de las anualidades que devengaràn de dicho censo obligamos en el relatado nombre en general todos los bienes de dicha obra, muebles, y citios havidos y por haver no entendiendo con esto obligar nuestros bienes por tratar en ello negocio ageno , y ambas partes prometemos la una parte a la otra en los sussodichos nombres y assi mismo juramos todas las sussodichas cosas tener siempre por firmes y v3lidas y estables y contra de ellas segùn y conforme a cada una toca y espectan no hacer ni venir por causa alguna motivo , ni raz3n. Y finalmente declaramos y pactamos que de la presente escriptura se hagan dos traslados en forma authentica y sen entregue uno a cada parte a expensas de dicha obra. Y assi lo otorgamos en dicha ciudad de Gerona a los treze dias del mes de agosto año de mil setecientos sinquenta y seys. Siendo presentes por testigos Pedro Boix licenciado y jayme Font y Marim3n official de pluma de dicha ciudad para estas cosas llamados y rogados = Doctor Ger3nimo Sitjar y Boix presbitero en dicho nombre = Doctor Jayme Mitjans rector en dicho nombre = Dalmacio Turon en dicho nombre = = ante mi Alexandro Andreu y Vilana notario quien doy fee conoser a los sussodichos stabiliente y adquisidores cuyos lo han firmado de sus propias manos. Lo apruebo yo el notario y escribano baxo escrito. En fee y testimonio de lo qual yo Francisco Maig (...o por las mismas authoridad y substituci3n assi bien Notario y Escribano pùblico de nùmero de dicho Colegio aquì bajo el precedente primer pliego de papel sellado del Real Sello quarto y los demàs intermedios de este comùn por dicho Doctor Alexandro Andreu y vilana mi connotario en otros negocios ocupado lo signe y serre y en el mesmo dia de su fecha pongo mi acostumbrado signo "

7. REFERÈNCIES A ESGLÉSIES I RETAULES PRESENTS EN EL "DIARIO DE LOS VIAJES HECHOS EN CATALUÑA" DE FRANCISCO DE ZAMORA (1787-1790).*

<u>temple</u> (data i referència)	<u>observacions</u>	<u>finançament</u>
6ª SORTIDA: DE BARCELONA A GRANOLLERS, VIC, OLOT, CAMPRODON, PUIGCERDA, BERGA i MANRESA,		
La Garriga (14-VIII-1787, p.56)	s'acaba de fer i "anuncia ya la ruina". No segueix les ordenances reials.	redelme
Centelles (14-VIII-1787, p.57)	és del 1706. El retaule "no vale mucho".	—
Vic (15-VIII-1787, p. 58)	S'està construint la catedral. No segueix els preceptes dels millors escriptors d'arquitectura.	—
Manlleu (21-VIII-1787, p.68).	Començada el 1770 i acabada el 1782. Molt capaç però sense cap decoració.	només d'almoines.
Torelló (21-VIII-1787, p.69)	és nova. En el seu portal hi ha la inscripció: "1704".	—
Sant Hipòlit (21-VIII-1787, p.69)	és nova, de tres naus.	—
Santuari de Nª Sª de la Gleva (21-VIII-1787, p.70).	"Iglesia nueva y graciosa".	—
Calldetenes (22-VIII-1787, p.70).	és nova.	—
Santuari de Nª Sª de Puiglagulla (23-VIII-1787, p.72).	Església i altars nous. "sin gusto alguno".	—
Taradell (23-VIII-1787, p.72).	és nova i molt gran.	—
L'Esquirol (24-VIII-1787, p.74).	és nova.	almoines.

- Les Preses (25-VIII-1787, p. 75) S'està acabant. —
- Olot (25-VIII-1787, p. 76-77). "no vale nada, aunque grande"; s'està enfonsant per haver unit l'obra nova amb la vella. S'està construint la façana, "sin orden ni regla". —
- Castellfollit (27-VIII-1787, p. 80-81) Destruïda pels francesos el 1695. "No vale nada". —
- Puigcerdà (31-VIII-1787, p. 94). S'està construint nou campanar. "con los productos del único monte que tienen, del cual depende la subsistencia de este pueblo".
- Pobla de Lillet (1-IX-1787, p. 95) S'ha fet fa pocs anys. L'altar del Roser, bo; els demás dolents. almoines
- Bagà (2-IX-1787, p. 97). Fa pocs anys es cremà; l'han reedificat posant uns altars "miserables" —
- Berga (3-IX-1787, p. 100). L'any 1681 es traslladà la parroquial del Castell a la part baixa de la vila. "el pueblo"
- Santuari de N^a S^a de Queralt (3-IX-1787, p. 102). s'han fet molts altars nous, "de pésimo gusto". —
- 8ª SORTIDA: VIATGE A LA VALL D'ARAN i ANDORRA.
- Castellnou de Bages (14-IX-1789, p. 119). Construida el 1588; els altars s'han renovat darrerament. —

Oliana (19-IX-1787, p. 151)	La portada porta la inscripció de "1628". Hi ha un altar "bastante arreglado que hicieron los pelaires cuando estaban en auge".	—
Rialp (30-IX-1787, p. 175).	Han començat l'altar major "malísimamente".	—
Sort (30-IX-1787, p. 176)	Altar del Roser, de bona arquitectura, "pero muy mal pintado en 1670"	—
Llavorsí (2-X-1787, p. 184).	data del 1750.	—
Ascaló (2-X-1787, p. 185).	Es construeix una ermita gran del Roser.	—
Esterra d'Aneu (2-X-1787, p. 186)	S'està construint de nou; encara no té cap altar, "y será milagro que acierten".	—
Gausach (4-IX-1787, p. 195).	S'ha afegit a l'església vella el presbiteri, "sin seguir el orden". Volen treure l'altar major -"muy arreglado": "prediqué sobre ello un rato, y puede ser que se contengan".	—
Viella (5-X-1787, p. 196)	Han canviat l'altar major: "en su lugar han puesto un insigne marmarracho pintado por un tal Segovia, que les llevó muy buen dinero, y todavía les costó un pleito". Comencen a reedificar l'església de Sant Orenç.	—
Arrós (6-X-1787, p. 200)	Tracten de reedificar l'església, "y no sé por qué no han de remitir los diseños de estas obras a la Academia de Madrid"	—
La Pobla (10-X-1787, p. 206-207).	S'està acabant l'església que ha fet un mestre de Calaf.	—

- Convent dels Domi- Es vol posau un nou retaule major
 nics de Tremp (11- dissenyat per Jaume Pedró de Cer-
 X-1787, p.210). vera: "tan malo que es difícil hallarlo
 peor". Ja tenen preparades "una
 multitud de vigas espantosas".
 "yo lo digo al prior, y de su
 instrucción y conocimiento puede
 esperarse que impida la ejecución".
- Camarasa (16-X- S'ha construït nova església. Excep-
 1787, p. 224) te el retaule del Roser, els de-
 més "desgraciados, hechos por un
 carpintero de las Abellanas. Y un
 San Miguel en el altar mayor, hecho
 por Luis Bonifacio ,de Valls".
 L'església l'ha fet l'arquitecte
 de Linyola, Santamaria.
- Convent de les Es renova l'església. L'altar del
 Clarisses de Bala- S. Crist que s'ha fet darrerament,
 guer (17-X-1787, "es una monstruosidad del arte, en
 p. 227). que acaso se gastaría un pinar en-
 tero".
- Corbins (18-X- Feta l'any 1737.
 1787, p. 232.).
- Convents i parrò- els convents de la ciutat estan
 quies de S. Llorenç reedificant les seves cases. S'està
 i S. Andreu de LLei- acabant l'altar del S. Crist Trobat
 da (20-X-1787, de S. Llorenç. L'església de S. An-
 p. 328-240). Andreu és reedificada.
- Alguaire (22-X- Està començada. Es fa de tres naus,
 1787, p. 243) aprovació de l'Acadèmia.
- Almenar (22-X- S'ha fet una nova façana d'ordre
 1787, p. 244) toscà i torre damunt l'església vella.
- Almacelles (23-X S'està construïnt (el 1773 Melcior
 -1787, p. 245). Guardia obtingué del rei la con-
 cessió de repoblament d'Almacelles).
- Golmés (24-X- És nova, però té "mil impropor-
 1787, p. 247) ciones".

- Tàrrrega (25-X-1787, p.250). La façana "dòrica" resta inacabada.
- Talladell (25-X-1787, p.251). És nova. El poble és ric: hi ha un molí, regadiu i es cria seda.
- Gissona (27-X-1787, p.256). L'església-col·legiata es fa de amb pedra dolenta.
- Iborra (29-X-1787, p.261). És nova, dissenyada per l'arquitecte Francesc Pons: "es buena, y mejor su portada". Costejada per Don Miguel de Tristany, natural de la vila
- Convent de S. Francesc de Calaf (30-X-1787, p.263). És nou.
- Copons (30-X-1787, p.264). Església i rectories són noves: "ni ellas ni sus adornos valen nada".

9ª SORTIDA: VIATGE A SANT MIQUEL DEL FAI.

- Caldes de Montbui (22-II-1789, p.271) La nau s'allargà el 1701. "Muy malos altares"; portada "ridícula".
- Hospital de S. Feliu de Codines (23-II-1789, p.278) Fundat pel rector Agustí de Santa Cruz (1753). Té una renda de 500 ll. construït "por industria del actual párroco" i les tragines del poble.
- Parroquial de S. Feliu de Codines (23-II-1789, p.278). Han començat altar major "moderno, con una escalera y friso diabólico. Pero me aseguró el actual cura que no lo seguiria".

11ª SORTIDA: VIATGE A L'EMPORDA.

- Sant Celoni (10-I-1790, p.291). "Hecha en el siglo pasado, es muy grande pero muy mala".
- Arbúcies (12-I-1790, p.295). Acaba de fer-se l'hospital. Almoines.

- Santa Coloma de Franers (14-I-1790, p.302). Estan fent l'hospital i tra-almoines ginant els materials per a engrandir l'església.
- Col.legiata de S. Feliu de Girona (15-I-1790, p.306). Es fa nova capella de S. Narcís amb marbres. en part costejada pel bisbe
- Banyoles (19-I-1790, p.316). S'està reedificant el monestir i església dels benedictins.
- Besalú (20-I-1790, p.321). La col.legiata s'ha reedificat recentment.
- Tortellà (21-I-1790, p.322). S'engrandeix l'església "A costa del vecindario, que para los acarreos mantiene un carro".
- La Jonquera (23-I-1790, p.329). Es ga església nova.
- Peralada (25-I-1790, p.340). Es fa nova església parroquial, sense gust. almoines.
- Port de La Selva (26-I-1790, p.348). S'acaba de fer: "no vale nada".
- Castelló d'Empúries(28-I-1790, p.356). S'acaba de fer la capella dels Dolors: "es muuy mala".
- L'Escala (29-I-1790, p.361-362). L'església és nova, "y mal construida"; "se han gastado inmensas sumas malamente"
- La Bisbal (1-II-1790, p.373). S'està acabant l'altar major costejat per la confraria de La Minerva. "es un engorro de ringo-rango".
- (1785)
Es reedificà la capella de almoines la Pietat: "es muy mal gastado el dinero de los fieles".
- S'està reedificant l'hospital, on es fa una peça per a estudi de gramàtica.

- Tossa (3-II-1790, p.381-382). Fa pocs anys s'ha fet església nova: "y es una lástima que no sólo se haya acertado la arquitectura, sino que se ha hecho un terrible sentimiento". imposició d'un trentè.
- Lloret (4-II-1790, p.383). Fa 24 anys es construí la capella de Sta. Cristina: "con muy buen gusto". Altar major de marbres "y arraigada arquitectura". Cuán fácil sería a todos los pueblos de la costa, que mejoran tanto sus iglesias, el seguir el ejemplo de los directores de esta capilla". Almoines.
- Malgrat (4-II-1790, p.385). Es fa nova església, "muy pomposamente". imposició d'un quarantè sobre els fruits i el comerç, amb llicència del Consejo
- Calella (4-II-1790, p.387). Entre el 1747 i el 1755 es reedificà l'església. Ara formen un creuer, construeixen la capella del Dolors i aixequen el campanar: "lo que prueba la opulencia de este pueblo".
- Canet (5-II-1790, p.389). S'emgrandeix l'església.
- Vilassar de Dalt (5-II-1790, p.393). L'església és nova.

* Si no s'indica el contrari les referències corresponen a les esglésies parroquials de les poblacions respectives. S'han seleccionat especialment les construccions o renovacions d'edificis i retaules fets al llarg del segle XVIII.

8-MANDATS EPISCOPALS GIRONINS (1736-1740) SOBRE CONSTRUCCIÓ, REPARACIÓ I AMPLIACIÓ D'ESGLÉSIES; CAPELLES I RETAULES; ARRANJAMENT I TANCAMENT DE CEMENTIRIS I ALTRES, I LES VIES PREVISTES DE FINANÇAMENT.

Font: A. D. G., P 123.

<u>parròquia</u> (any i referència documental)	<u>mandat</u>	<u>finançament</u>
Sant Feliu de Buixalleu (1736, f. 3)	fer sagristia nova i allargar l'església per "ésser xica".	els obrers han de convocar els caps de casa i el rector; l'ex-rector aporta 200 llitre partiment+bastrets i traçines de franc.
Sauleda (sufragània S. Pere Cercada) (1736, f. 16-17r.)	acomodar teulada; repintar retaule major; reparar presbiteri; fer nova paret de ponent; fer nou cor; reparar volta; tancar cementiri; fer capella part de migdia. S'amenaga en interdir el culte.	el rector s'ofereix pagar retaule nova capella+jornals personals (40 dies indulgències/jornal)+donatius.
L'Esparra (1736, f. 19v.)	fer escala d'entrada al cementiri i acomodar les seves parets.	?
Castanyet (1736, f. 37 v.-38r.)	emblanquinar església; fer paret seca a sol-ixent cementiri	jornals+portar bastrets+donatius caps de casa. Es permet treballar en diumenge i es concedeix 40 dies indulg/jornal.
Brunyola (1736, f. 41r.)	igualar columnes presbiteri; emblanquinar església	portar bastrets+fer de manobres (40 dies indulg/jornal)
Sant Martí Sapresa (1736, f. 44v-45r.)	acabar les dues capelles noves	bastrets + fer de manobre (40 dies indulg/jornal)
Sant Amans (sufragània de Sant Martí Sapresa) (1736, f. 45 r.)	fer rec que voltegi església	jornals població (en dies de festa abans i després de la missa.)

Saldet
(1740, f. 328)

alçar el paviment de l'església dos pams amb l'arena del cementiri acumulada pels vents de tramuntana i treure la sobrant.

que la gent ho faci els dies de festa després de la missa matinal durant 2 hores o per les tardes. Que hi vagin previnguts amb els instruments necessaris.

Palau Savardera
(1740, f. 356)

fer nova sagristia.
Es donen dos anys de plaç.

que es congreguin obrers, curats i demés habitants i parlin dels medis com podria ser fer una "taxa" de fruits o di diners o bé un vintè per un any de tots els fruits. A més de fer tragines de bastrets i de manobra.

emblanquinar i embrocalar les naus col.laterals.

posar vidres a la O del frontispici del presbiteri per evitar que el vent consumeixi més cera i més oli i perjudiqui el vestuari.

que es recollin les sobres de tots els bacins, un cop fetes les respectives obligacions.

Selva de Mar
(1740, f. 371v-372r)

que es continuï la construcció de l'església de Port de La Selva. Que s'embrocalin i emblanquinin les parets interiors; enrajolar i enllosar; disposar de calze, casulles i vestuaris.

que els habitants facin les tragines dels bastrets, jornals personals i facin la vida las mestres de cases. I que alguns particulars encarreguin a compte seu fer altars a les capelles de dit temple.

Vilajuïga
(1740, f. 385r.)

fer nova sagristia, dues capelles i una campana-

imposició d'un vintè per a retornar el manlleu que havien fet els regidors.

rebaixar el terra del cementiri per evitar humitats a l'església.

que es facin els treballs en dies de festa a canvi de 40 dies d'indulgència.

- Garriguella
(1740, f. 392v.) reparar teulada; embrocar i emblanquinar les parets i la volta. ?
- Rabós
(1740, f. 397) fer teulada sobre la volta. aplega en temps de collita per les cases i eres de caritats i demés grans que s'han de vendre en el temps de major preu del blat. I que s'aportin els 40 rals de vuit que segons relació de molts han sobrat del vintè.
- Espolla
(1740, f. 400r.) fer nova sagristia amb "calaixada" nova; engrandir el presbiteri afegint la sagristia vella. Es donen 2 anys de plaç. caritats i treballs personals
- Mollet
(1740, f. 411r.) fer sagristia nova, més capaç; cal reparar la teulada i emblanquinar les parets i la volta. treballs personals
- Sant Climent Sescebes
(1740) fer sagristia nova en el plaç d'un any; allargar l'església per l'altar major; fer escala per anar al cor. que es congreguin els habitants. Podrien contribuir amb jornals personals i aportant bastrets de franc i fent un un tall de blat o diners.
- Masarach
(1740, f. 418) acabar les parets per a poder cobrir la nova església. La vella és indecent i els habitants tenen "poc zel". La nova "és ja molt avansada" falten 16 ll. Que es taxin contribucions als habitants. Que el prior Geroni del Carme de Perelada pagui les 12 quarteres que el bisbe l'imposà. (el prior del Carme regentava o ho feia fer als seus religiosos aquesta parròquia)

Anglès (1736, f. 50)	fer volta i emblanquinar-la	caritats i treballs
Vilanna (1736, f. 55v.)	continuar la feina de rebaixar fer escala campanar	jornals (dies de festa, indulgències).
La Cellera (1736, f. 59 r.)	fer teulada sobre la volta 6 mesos de plaç	bastrets+tragines+fer de manobres+retorn deute comú.
Les Planes (1736, f. 73v)	daurar altar major	caritat del rector "molt considerable". Que els regidors, obrers i habitants prenguin resolució "per no mal lograr ocasió de una dadiya tant crescuda".
Encies (1736, f. 79)	continuar sagristia nova (suspesa "per falta de medis o per tibiesa dels ànimos") ;fer armari per la plata	es congreguin rector, obrers i caps de casa. Bastrets+fer de manobres+altres jornals personals+ caritats (indulgs.)
Cogolls (1736, f. 83v.)	enrajolar porxo rebaixar terra cementiri i fer rec al voltant església	que ho paguin els que hi tenen sepultures en el porxo+ jornals dies de festa.
Sant Feliu de Pallarols (1736, f. 89r.)	dauració altar major	Davant el visitador s'han convocat Batlle, regidors i els principals caps de casa que han determinat, davant notari, contribuir amb caritats i altres subsidis.
Joanetes (1736, f. 104)	fer sagristia nova	portar bastrets+fer de manobres (40 dies indulg./jornal
Puigpardines (1736, f. 106v.)	fer nous retaules i capella "a correspondència de la del Roser". I, també diversos ornaments, campana nova, monument i creu.	els habitants s'han mostrat disposats a pagar 1/3 ^a part si el prior paga les 2/3 ^{es} . restants, tal com està obligat per concòrdia del 9-VII-1334 entre els habitants i el priorat de S. Jaume de Pallàs.

- Sant Privat de Eas
(1736, f. 110v) fer rec que voltegi l'església per desguàs i cobrir-lo. jornals en dies de festa (40 dies indulgs./jornal)
- Les Preses
(1736, f. 123r.) fer nou retaule major que es congreguin obrers, rector i caps de casa per a trobar el medi. El visitador proposa fer un repartiment o bé un vintè.
- Sant Miquel de Cladells
(1736, f. 13) acabar de tancar el cementiri fer escala d'accés i una trencapassa "a lo menos de fusta" fins ara el rector pagava "a ses costes" els jornals dels mestres, la calç i els feia la vida i els parroquians aportaven els bastrets i feien de manobra. El visitador mana que els parroquians paguin els jornals dels mestres i facin tregines de manobres. El rector farà la vida als mestres de casa.
- Vallmaralla
(1738, f. 126) fer església nova tal com han ideat "los de dit poble". Es dona un plaç d'un any per a començar-la. Si no es posarà entredit a la vella. S'ha de construir dins la vila per evitar robatoris i facilitar l'assistència a les funcions religioses. que es convoqui el poble. Es proposa fer un quinze o vintè de tots els grans per uns anys "attés lo poble no se troba empenyat". El visitador espera que els terratinents hi contribueixin.
- Garrigoles
(1739, f. 133v-134r.) fer sagristia nova encara que siguin "temps de de misèria (...) los persuadeix y exorta..." que es convoqui rector, obrers i habitants " y ab bona unió discorrian algun medi efficax". Es proposa fer una acapta general en temps de la collita feta pel rector i els obrers i l'aportació de jornals personals: els pagesos que tene bestiat fent tragines i els demás amb jornals (indulgs.)
- pintar les parets i volta de la capella de S. Vicenç del veïnat de Les Olives (amb terra blava i perfils blancs) caritats i jornals

Jafra (1739, f. 137v-138)	construir nova església; els habitants ho volen per ser la vella petita, "fosca y angustiada" i la volta amenaça ruïna.	no seria de gran cost ja que aprofitarien les parets del castell; que es congreguin e el rector i els caps de casa i resolguin fer un redelme o quinsè per dos anys + jornal: per fer calcs i les tragines.
Casavells (1739, f. 157)	construir nou altar del Roser (per ser el vell "afeat y descrostat" i nou altar major (per ser "molt xic"). Es dona un plaç de 2 anys. Fer teulada seca sobre la volta de l'església.	fer un impòsit vlountari i comú + aplega pabordessa en en temps de la collita (servirà per a restituir el deute que té el comú amb l'església teulada anirà "a gastos" del rector i aportar bastrets a càrrec comú.
Corçà (1739, f. 163r)	fer retaula major nou. El visitador ha compres que "los habitants estan en lo animo de fer lo retaula y que tenen ja fusta tallada per dit efecte".	que es congreguin els habitants pera elegir un medi. Es proposa un impòsit "voluntar y comú a tots els particular recollit pel sagristà i administradors de S. Isidre.
Madremanya (1739, f. 176v-177r)	fer sagristia capàs; treure escala del cor i eixamplar l'espitllera.	que es congreguin els habitants i contribueixin amb caritats i amb "fatigues corporals", aportant bastrets.
Sant Sadurní (1739, f. 181r)	rebatre i "embrocalar" les parets de l'església, ja que els habitants no tenen medis per a fer església nova.	?
Sta. Eulàlia de Cruïlles (1739, f. 181r.)	reparar església sagristia ja que amenaça ruïna.	caritats i treballs personal
Sant Pol (1739, f. 189v)	reparar parets i emblanquinar-les juntament amb les voltes.	caritats i jornals personale
Sant Climent de Peralta (1739, f. 206v)	fer quadre de Sant Isidre	a càrrec dels pagesos per se el seu patró, amb caritats e temps de collita.

Ullastret (1739, f. 213v)	fer sagristia gran i capaç	caritats, jornals i fatigues personals.
Peretallada (1739, f. 218r)	emblanquinar parets de l'església i els arcs amb color blau. Fer capes.	com que l'obreria és pobre s'autoritza a vendre el blat de l'Hospital de pobres. Si n'és suficient que s'apliqui l meitat del deute que té amb l'Hospital Joan Frenc, sastre
Sant Feliu de Boada (1739, f. 222r)	fer capella fonda per a l'altar de S. Isidre i el S. Cristo.	caritats segons possibilitat tragines i treballs personal
Palausator (1739, f. 224)	"embrocalar" i emblanquinar parets i pintar els arcs de color blau.	caritats i cobrant les pensions endarrerides de l'obreria (si no es pot, que s'anyi procurador, a poder ser eclesiàstic).
Fontanilles (1739, f. 228)	fer capella fonda pel Sant Cristo que s'ha de fer.	caritats de fruits en temps de collita i jornals.
Llavià (1739, f. 232v-233r)	fer dues capelles de 3 pams de fondo pels altars de Sta. úrsula i el S. Cristo, que es corresponguin.	capta en temps de collita i caritats, tragines i altres serveis.
	fer nou retaule del Roser, amb un nínxol per a la imatge de Sta. Ursula.	
Sant Iscle d'Empordà (1739, f. 237v)	fer nova sagristia capaç	caritats i treballs persona "çò és en las treginas de pedra, cals y arena y en altres serveis". El rector Miquel Basco s'ha ofert pagar els jornals dels mestres i la cal.

La Tallada
(1739, f. 247)

fer capella fonda per a que es congreguin els regi-
a l'altar del Roser, en corres- dors i habitants per a fer
pondència amb la del S. Cristó. repartiment en diners o en
blat en temps de la collita

per a pagar les 25,5 dobles
que deuen pel manlleu que e-
feren per a subvenir "alguna
necessitat de dit poble" de
les que donà el senyor Este-
ve de Rius per a fer l'es-
mentada capella.

Canet de Verges
(1739, f. 247-249)

El visitador constata que no els terratinents s'ofereixen
no s'ha acomplert res dels a contribuir amb 25 ll. cada
mandats de la visita pasto- cù si el rector ofereix el
ral del 6-VII-1734. Es mana: teix. Que els habitants con-
fer teulada i comunidor so- tribueixin amb jornals i al-
bre la porta del campanar; al- tres treballs.
çar el paviment de l'església i
fer un rec de desguàs al cemen-
tiri; fer una nova porta per a
l'església.
Es dona un plaç de sis mesos.

Vilademat
(1739, f. 281r)

ampliar l'església per ser que s'apliquin les 20 quarte-
"xica"; reparar les parets res d'arròs que té el sagris-
i fer nova sagristia. tà de caritats per a la nova
sagristia. Que s'aportin al-
tres caritats i jornals per-
sonals.

rebaixar el terra del cemen- jornals en diés de festa o
tiri i apujar el paviment treball (a canvi de 40 dies
de l'església. de perdó/jornal).

Vilamalla
(1740, f. 288)

fer nova sagristia que es congreguin els habi-
tants i el rector. Es proposa
fer caritats en temps de col-
lita. El visitador constata
que els habitants havien man-
llevat del bací de l'obra i
altres més de 150 ll., "per e-
xir dels ahogos en que esta-
ban los habitants del presen-
poble". Es mana als regidors
que ho restitueixin.

- Ciurana
(1740, f. 291v-192r.)
- fer nova teulada sobre la la volta amb alguns arcs. Rebatre i "embrocalar" les parets interiors.
- que es congreguin i juntin els caps de casa i el rector i resolguin fer un vintè, tal com el rector s'ha ofert amb els fruits de la seva hereta
- fer retaule nou a la capella de S. Antoni, posant dit sant al mig i als seus costats S. Isidre i S. Marcís.
- el rector Doctor Marcís Carreras ha ofert una quantitat de diners. S'exhorta als habitants a contribuir-hi.
- Sant Miquel de Fluvià
(1740, 304v.)
- l'Abad de S. Pere de Galligans vol fer rebatre, embrocalar i emblanquinar l'església.
- que els habitants contribueixin fent graciosament les tragines i de manobra (es concedeix 40 dies indulg./jornal)
- Torroella de Fluvià
(1740, f. 310)
- fer sagristia nova; fer dues capelles (una per l'altar del S. Cristó i l'altar pels sants "a qui tindran més devoció")
- aplicar alguns rèdits del comú, fer caritats de blat i altres fruits, i fer tragines de manobra de franc. Que es congreguin els caps de casa.
- Vilacolum
(1740, f. 309)
- fer sagristia nova i calaixera.
- que es congreguin els habitants i determinin fer caritats de grans i diners, i jornals i tragines.
- fer capella fonda pel S. Cristó, en correspondència amb la de S. Isidre, en el lloc de l'altar de S. Valentí.
- caritats i jornals. Que el devot que prometé el nínxol, pagui la nova imatge.
- Sant Pere Pescador
(1740, f. 319r)
- fer retaule major nou; que es congreguin i "a lo menos" decideixin fer-lo de perspectiva.
- el rector Jaume Pasqual ha promes pagar la 3ª part de les despeses. Les 2/3es parts restants que les paguin els habitants amb caritats de grans i diners recaptats en temps de collita per les eres o altres medis.

Vilarnadal
(1740, f. 420r.)

Acabar el retaule de l'altar major. Degut a la pobresa de l'església i els seus habitants "no tenien esperança de acabar lo retaule", si es continua tal com s'havia començat -en escultura-. Per això, per evitar "gastos" s'acabi "en forma de perspectiva" "que s'animian tots en contribuir, o ab diners o ab blat, taxant-se en alguna porció moderada cada qual".

Cabanes
(1740, f. 423)

L'església pateix freqüents inundacions i és propensa a ser robada per ésser fora del poble. S'ha de pendre la resolució d'edificar-ne una de nova dins el poble i en paratge més alt. que dins dos mesos es congreguin els curats, batlle, regidors i tots els caps de casa i resolguin fer nova església "y discorrian los medis per fer-la, com seria lo convenient en fer un vintè, redelma o o quintè de tots fruits, per espay de tres o quatre anys"

Si en dos mesos no han pres la resolució de fer nova església, "a lo menos prengan la resolució de fer sacristia capàs" que es taxi als veïns amb alguna quantitat de diners o de blat o altres fruits.

Vilatenim
(1740, f. 429)

reparar la teulada de sobre la volta de la capella de S. Antoni; rebatre les parets interiors de l'església i emblanquinar-les; repintar retables dels altars. s'encarrega als habitants "y als senyors de las heretats del present lloch" que facin caritats amb porcions de diners o fruits.

El Far
(1740, f. 431v-432r.)

cobrir amb teulada la volta del cor; emblanquinar l'església; retirar L'altar major fins el fons de la sagristia; treure els dos altars col.laterals del presbiteri i posar-los en nínxols. Es donen 6 mesos de plaç.

Vilamalla
(1740, P123,
f.288)

s'havien manllevat de
l'obreria i altres ba-
cins més de 150 lliures.

es mana als regidors ho
restitueixin.

Vilajuïga
(1740, P123,
f.385r.)

durant diversos anys
els regidors manlleva-
ren diners dels bacins:
"per ahogos en ques tro-
baban"

que es congreguin els re-
gidors i els habitants i
determinen el medi de re-
tornar els diners. Es pro-
posa fer un vintè de tots
els fruits.

9. CONSELL GENERAL DE LA UNIVERSITAT DE RIBESALTES (11-III-1663):
IMPOSICIÓ D'UN REDELME PER A LA CONTINUACIÓ DE LA CONSTRUCCIÓ DE
LA NOVA ESGLÉSIA i ESMERÇ DE 30 DOBLES D'OR DE L'ARRENDAMENT DEL
FORN PER A LA REPARACIÓ DEL PONT.

Font: A.D.P.D., C 1838.

" Vui als XI de mars MDCLXIII dins la iglésia del lloch de Ribesaltes.

Convocada y congregada la universitat dels homens singulars del lloch de Ribesaltes del present Bisbat d'Elna dins la iglésia dins lo fort de dit lloch construhida ab so de campana com és costum de mandato y ordinació del honorable Josep de Cabaner, pagès y batlle de dit lloch a instància y riquisió dels honorables cònsuls de dita universitat baix scrits, precehint primer Huinta (?) a dits honorables cònsuls de paraula concedida per lo Honorable Nicholau Manale , procurador jurisdiccional del Il.lustríssim y Reverendíssim Senyor Abat del devot monestir y convent de Nostra Senyora de dit lloch , en la qual convocació y congregació han entrevingut y són stats presents lo dit Josep Cabaner batlle; los honorables Miquel Blanquer y Antoni Cardiu lo present anys cònsuls de dita universitat; Barthomeu Gassias, Jaume Joli; Pere Àngel Thomàs, major de dies; Andreu Rabell, Antoni Camps, Francisco Crosas, Andreu Maser, Pere Àngel Ravell, Carles Cardiu, Joseph Dauder, Lluís Cardiu, Joseph Font, Miquel Cardiu, Francisco Torinyac, Joseph Corner, Bertran Spata, Esteve Thomàs, Francisco Conduret, March Ribera, Carles Castilla (?); Pere Bara; Lluís Aixada; (...) Rucart, Andreu Astic, Joseph Nicholau, Salvador Anglada, Esteve Bartes, Honorat Pla, Galderich Mercader, Jaume Gaubí, (...) Forment, Pere Roig, Esteve Avallanet, Bernat Mansanch, Francisco Burgués, Josep Compta, Francisco Cabanas, Jaume Balantà, Mathias Pla, Gerònim Cornet, Melchior Gelabert, Mathias Avellanet, Miquel Ribera, Joseph Virera; Pere Àngel Thomàs, menor de dies; Juan Balansa, March Antoni Pla, Francisco Sabayrach, Domingo Berní, Antoni Vaguer, Antoni Rigall, Llorens Ribera, Pere Bernat, Francisco Barthalot, Antoni Banis, Melchior Berga, Andreu Moliner, Bernat Heurich, Miquel Triguera, Ramon castilla, Antoni Sabayrach, Pere Novellas, Miquel Capdevila, Antoni Borrel, Ramon Balansa, Pere Basrés, Francisco Scarc, Josep redós, Andreu Avallanet, Jordi mandalla, Barthomeu Pla, Juan Russet, Bernat Rufia, Francesc Bartes, Antoni Gubau, Jaume Patach, (...) Bunany, Joseph Puig, Juan Rossell, Guillem Moreu, Antoni Billaros, Julia Borís, Bernat Senat; Andreu Gelabert, major de dies; Pau Cabau, Jaume Llorens, Miquel geli, Francisco Roger, Nicholau Forner, Juan Barber, Narcís Cathata; Francisco Amat, menor de dies; Miquel Pla y Juan Roger, tots homens singulars y habitants de dit lloch de Ribesaltes.

La dita Universitat y lo concell general d'aquella; la major y més sana part y més de les dues parts fahents celebrants y representants. Feta primer la proposició per dit honorable Miquel Blanquer cònsul en cap en la forma acostumada són estats llegits en consell dos punts del thenor següent:

Primer Punt:

La necessitat tant gran de continuar la fàbrica de la iglésia que novament se va construhint del present lloch clama per a se continue aquella puix la major part del poble no pot assistir en la iglésia vella los dies festius de precepte en la celebració dels oficis divins, ni tampoc en la predicació evangèlica com és tant notori i s'experimenta en la present quaresma, deffecte notable de aquest poble. Y com per eix efecte not puga haver diner sino és que los habitants impossen algun dret sobre llurs fruits anuals, com la obra de dita iglésia no hia ha renda alguna, fa per çò deliberar com y de que manera s'anirà de fer o si s'anirà de deixar per ocasió més pròspera.

Segon punt:

és de tanta conveniència adobar lo pont del present lloch no sols per los habitants del present lloch, sino també per evitar tantas desgràcias de personas que se hi anegan y bestiar, que necessàriament se hi ha de posar remey. Y és cert que per las convenièncias dels llochs fronterissos aquells hi contribuiran ab lo que la present universitat assistia se acomodará de manera que sos personas y lo bestiar hi podran molt bé passar. Fa per sò deliberar lo convenient. Exquisits tots los vots dels demunts dits particulars és estat per tots unànimament y concor de conclos y deliberat.

Sobre lo primer punt:

Que per los fins y effectes alt dits durant lo termini de tres anys des del die primer de maig vivent en avant continuament comptador sie imposat com ara de present s'imposan un redelme o quaranté sobre tots y sengles fruits que tots habitants del present lloch presents, absents y esdevenidors durant dit temps culliran en llurs terres, honors y possessions que dits habitants tenen y tindran, possiheixen y possehirtan tant en los termens de dit lloch de Ribesaltes, com en los termens de Spira, del Agli, Salses, Cura y Hostolanes, lo qual redelme o quaranté paguen y degan y sien tinguts y obligats dits particulars pagar com ara de present los obligans seus (...) ni figura de judici ni excusa alguna de tots los explets y fruits dels quals s'acostuma pagar dècima y així bé dels carnelatges, y llanas de quaranta hu; d'allò que restarà pagada la dècima y la porrata en las que restarà no arribe al número de quaranta en la forma següent: sò és dels grans en la hera, de les olives al molí olier, dels carnelatges y llanas als cortals.

Emperò lo quaranté dels rahims dits habitants lo aportaran a llurs gastos en dit lloch de Ribesaltes en casa lo conductor si ni (...) o en la casa que dit conductor assenyalará; y per la fàbrica de dita iglésia puga ab més facilitat effectuar-se, elegint a.l' il.lustríssim y molt Reverend Miquel Thomàs prevere y ardiaca de Conflent, al molt Reverend Francisco Tardía, prevere en Sagrada Teologia Doctor y Rector de dit lloch; al noble Anton Pi en Perpinyà domiciliat; als dits Josep Cabaner Batlle y Jaume Soli sie donat a cada quals y a la major part de ells com ara de present donarà per se y bastant poder <de cuydar y conèixer> de dita fàbrica y del dependent y emergent de aquella. Y així bé de dit quaranté o redelme arrendant o collectant aquell y so pocehidor esmersar per dita fàbrica y altrament lo mateix poder qual té lo present consell general.

Sobre lo segon punt:

Que per la fçabrica de dit pont del preu del arrendament <proximament> del forn de la present universitat sien esmersades trenta dobles d'or deixant la cognitio de dita fàbrica y del dependent y emergent de ella a total disposició de dits cònsuls y de los successors los quals elegescan dues persones a ells ben vistes per demanar assistència y ajuda de diversos llochs y viles circumvehins per lo gasto de dita fçabrica obtenint de dits pobles obligacions o altres cauthelas a tota seguretat de la present universitat".

10 TABA DE L'ARRENDAMENT DEL QUARANTÉ DE LA UNIVERSITAT DE RIBESALTES (1663).

Font: A.D.P.O., C 1838

"Tothom qui vulla entendre en arrendar per temps y espay de un any que comensarà a correr lo die primer del mes de maig primer vinent en havant comptador lo redelme que los singulars y habitants del lloch de Ribesaltes ab deliberació presa en lo concell general de dit lloch als onse del mes de mars 1663 an imposat sobre tots llurs fruits dels quals s'acostuma a pagar delma com són blats, ordis, sivadas, <mills>, rahims, olives y també dels carnelatges y de les demás coses que s'acostuma a pagar delme. Que durant lo termini y spay de tres anys de dit die primer de maig 1663 en havant comptadors culliran deu volent tant en lo terme de dit lloch de Ribesaltes com també en los termens de Turà, Salses, Espira del Agli y Hortolanes.. A fi y efecte de prosseguir y donar compliment si possible serà a la fàbrica de la iglésia se va construhint en dit lloch. Lo arrendament del qual faran y fermaran lo llustre y molt Reverend Miquel Thomàs, prevere ardiaca de Conflent; lo molt reverend Francisco Dardiu prevere en Sagrada Teologia, Doctor y rector de la parroquial iglésia de dit lloch; lo noble don Anton Pi, en Perpinyà domiciliat; los honorables Josep Cabaner batlle y jaume Soli pagesos de dit lloch, eo la maior part d'aquells en virtut del poder a ells atribuït per lo dit concell general y aquell bo valer y thenir y n'estaran d'erictio per la qual y tots danys ne obligaran los béns de dita universitat no emperò los llurs propis ans bé expressament y protestan com en assò fassen negoci alièno y no propri ab los pactes següents.

Primo, sàpia lo conductor que cobrarà y exigirà dit redelme o imposició al quarantçe en la forma següent: és a saber que a prés que les dites persones de dites coses alt expressades hauran pagat delme y primitia de allò que restarà cobrarà y exigirà de quaranta hu, és a saber trenta nou per lo amo, senyor o conductor y hu per ell dit conductor y tindrà obligació dit conductor cobrar dit redelme, imposició o quaranté, és a saber dels grans, en la hera; de les olives al molí olier y dels rahims tindrà obligació tenir y assenyalar casa y puesto en dit lloch de Ribesaltes en la qual dits singulars y habitants juxta lo thenor de la deliberació de dit concell tindran obligació a llurs gastos aportar dit redelme o quaranté de rahims Emperò dels carnelatjas tindrà obligació dit conductor cobrar dit dret ab diner y no en specie de la manera s'acostuma en dit lloch y aquell cobrarà après que lo delme serà pagat.

Item per quant s'espera que los militars homens de Perpinyà y demás exemps de la jurisdicció del Batlle de dit lloch moguts de devoció per lo fi alt dit s'aderiran y consentiran a dita deliberació de dit concell y de llurs fruyts que durant dit temps

rebran y cultivaran en llurs terras, honors y possessions que tenen situades en dits termens se obligaran a pagar dit redelme ho quaranté . Sàpia per sò dit conductor que cobrarà aquell ab la forma alt dita de dites persones que a dita deliberació se seran adherits.

<Item sàpia dit conductor que no se li estarà a pèrdia alguna ni menos a pedra neula, matabra, inundacions d'aigües, severitat de temps ni a cremas, robos, insurts ni menjaments de soldats ni tampoch a peste (que Déu nos preserve) ni a guerra de Rey a Rey y camp parat y banderas estesas ni altre qualsevol cas pensat o no pensat, diví ni humà. Sinó que cullirà lo que prodrà. Tots los quals casos y quiscun dells s'assumirà dit conductor sibre fiador , a risch y perill car altrament no se li faria lo present arrendament.>

Item sàpia dit conductor que lo preu que es prometrà donarà y pagaràen diner comptant fora banc y taula ab tres iguals pagas y solucions fahedores so és la primera lo die primer de setembre primer vinent; la segona lo die primer de janer del any prop vinent any 1664; y la tercera y última lo die primer de maig de dit any 1664. Y per donar y pagar lo dit preu ab lo modo y forma alt dits <ne> obligarà tots sos bens a pena de ters llargament y per pacte sa persona y si manester serà donarà bones y sufficients fermances a coneguda de dits administradors les quals s'obligaran ab les mateixes obligacions que principal ab totes renunciacions y ab jurament.

Item sàpia dit conductor que a més del preu que es prometrà, donarça y pagarça al notari y corredor llur respectiu salaris per en dues les parts en diner comptant fora banch y taula en contiñent. La hasta fiscal li serà lliurada e persona (?) Francisco Vernet, notari"

11. CONSELL GENERAL DE RIBESALTES (21-VIII-1667): ORGANITZACIÓ DE 12
ESQUADRES PER A LA REALIZACIÓ DELS JORNALS IMPOSATS ALS VEÏNS PER
A ENDERROCAR L'ESGLÉSIA VELLA. EL NOBLE ANTONI PI DONA 1200
LLIURES I UNA PART DE CASA A CANVI DE LA CONCESSIÓ D'UNA
SEPULTURA I TRIBUNA

Font: A.D.P.O., C 1838

"Die 21 augusti 1667 in loco de Ribesaltes, Elna Diocesis.

Convocada y congregada la Universitat dels homens singulars del lloch de Ribesaltes del present Bisbat d'Elna ab so de campana com és costum dins la iglésia de dit lloch de mandato y ordinatio del Honorable Joseph Cabaner pagès y batlle de dit lloch a instància y requisitio dels honorables cònsols de dita universitat baix scrits ahont per altres negocis la dita universitat s'acostuma convocar y congregar en la qual convocatio y congregatio an assistit y són estats presents lo dit Josep cabaner, batlle (...), tots homens singulars y habitants del dit lloch de Ribesaltes la major y més sana part y més de les dues parts la dita universitat y lo consell general d'aquella celebradas y representants <és feta primer la proposició per dit Joan Antoni Cabaner cònsol primer grau en la forma acostumada>. En continent és estat llegit un punt del thenor següent:

Per prosseguir la fàbrica de la iglésia que la present universitat va construint y fabricant és necessari posar mà ab tota puntualitat en enderrocar y demolir les parets de la iglésia vella y per això és necessari l'ajuda y assistència dels habitants del present lloc per causa de la pobresa de l'obra de dita iglésia y perque las cosas pogan ab bon ordre y tots donen los jornals serà menester sa deliberan lo modo com s'aurà de fer y apostar.

(...) eguigits tots los vots dels damunt dits particulars és estat per tots unànimes y conclòs y deliberat que per los fins y effectes alt dits los obres de dita fàbrica fassan electio de dotse persones y que a quiscuna de ditas dotse personas sie donada una esquadra repartint tots los caps de casa en dotse esquadres y que quiscun cap d'esquadra dos dies antes que ab sa esquadra aurà de treballar en dita fàbrica avise tota sa gent y los fasse treballar en allò que serà menester per dita fàbrica y en cas hi faltàs algú puga lo dit cap d'esquadra llogar-ne altre a gastos del qui faltará .Lo qual cap d'esquadra dega tot lo dia fer personal residència y assistència fent treballar sa esquadra, y en cas que dit cap d'esquadra faltàs en dita assistència pogan los obrers posar altre a gastos seus.

Y en continent a comparegut en dita convocatio lo Sr. don Anton Pi lo qual desitjós que la dita iglésia ab tot effecte tinga fi y compliment a exposat que ell a més de les mil y doscentes lliures que té donades per la dita fàbrica y que att es que dita iglésia necessita d'una part de sa casa a si tinga tota perfectio que per çò ab donatio entre vius y de present dóna y entrega a la dita iglésia y als obrers de aquella y per ella al present consell general tot allò que serà menester pendrer de la casa que té contigua a dita iglésia per a que la dita iglésia estiga ab sa deguda perfectio y vol y consent que los obrers d'aquella de llur autoritat pogan sempre que ben vist los serà espallar les parets que convindrà espallar de dita casa y pendrer los spays de ella que serà menester, fer cansols y fàbricas sobre de ells la qual donatio fa ab clàusules de constituït cessió de drets y actions promesa de no revocar aquella y ab las demás clàusulas útils y necessàrias ab jurament , y perque desitja encara ajudar més ab dispendi de sos bens a dita fàbrica y desitja fer sepultura sua en dita iglésia y també una tribuna puga oir missa en dita iglésia y fer les devotions li apareixerà a perçò suplicat a dit consell general tingués a bé concedir-li lo alt dit.

Los alt dits dits singulars com està dit convocats an acceptada dita donatio per dit Don Anton pi, fets en favor de dita iglésia ab referiment de gràties y attenent los serveys per dit don Anton Pi fets a dita iglésia mogut de sa liberalitat y devotio fant de la donatio alt dita y de les mil y dos centes lliures y assistència ab son carro treginant pedray altres coses y per altra part considerant lo continuo zel y fervorós affecte de dit don Anton Pi en ordre a la fàbrica de dita iglésia de tot lo que es digne y no se li pot negar lo suplicat. Per çò tots unànimes y concordes confiant de la benignitat del superior an concedit llicència , permís y facultata dit don Anton Pi que liber y segurament puga sempre que voldrà fer-se sepultura per ell y per los seus dins dita iglésia y en lo lloch li apareixerà, y així mateix una tribuna en la mateixa iglésia en lo lloch li apareixerça de les quals sepultura y tribuna dit don Anton Pi, y los seus pogan perpètuament valer-se tot impediment y ostacles cessants de (...)"

12 VISITA PASTORAL A LA PARRÓQUIA DE SANT MATEU DE CANET DE VERGES
(1820)

Font: A.D.G., P-139, f. 164-168.

" (...) Y al llegar a la casa parroco (sic) el Reverendo Josef Frigola, presbitero que estaba avisado le ha manifestado este, que no podia dicho muy Ilustre Señor Vicario General hacer la visita en la forma acostumbrada por faltar todo en dicha Iglesia. Sin embargo habiendole este contestado que visitaria lo que pudiese visitarse o hubiese que visitar. Se ha dirigido a la iglesia parroquial, sin haber precedido toque de campanas por no haber más que una que está por caer. Y el señor cura ha recibido a la puerta de la iglesia al expresado señor Visitador, dándole a adorar una crucecita de las que acostumbran ponerse en la cabecera de las camas manifestando no tener otra, sin incensario por no tenerlo tampoco. Y habiendose en seguida dirigido al altar maior, y despues al sementerio, y hecho las absoluciones o responsos, sin capa negra por no haberla, se ha vuelto al dicho altar a visitar al Santísimo sacramento que ha hallado reservado dentro de un cáliz colocado en el sagrario con algunas formas, cuya copa tiene la rosca quebrada y está tamboleandase al tocarla. Luego despues de haber hecho la ceremonia de manifestarlo a la adoración del pueblo ha preguntado al Sr. Cura donde estaban las fuentes bautismales y le ha respondido que no las había, pero que tenia el vaso, que es de cobre, en un banco colocado en el presbiterio, y habiendose quitado la tapadera se ha hallado sin agua y lleno de flor de sauco. En vista de lo que se ha enojado el cura contra el campanero u acólito de dicha iglesia, reprehendiendole por no haber quitado la flor de sauco del vaso, antes de llevarlo a la iglesia, y tampoco ha podido manifestar las crismeras con los santos óleos, por no tenerlas. Continuando el señor Visitador la visita de los altares, ha observado que el altar maior se halla con sola mesa ay ara, sin estar esta cubierta de lienzo, como deben estar todas, y que dicho altar se reduce a una pequeña perspectiva y una imagen chiquitita de unos dos palmos de altar, sin otra imagen ni altar en toda la iglesia que consta, y dos capillas colaterales que estan sin mesa, ni ara, ni altar, con las paredes escascaradas. Sacristia: que visitó también dicho muy Ilustre Señor Visitador, y las halló con las paredes escascaradas, sin caxonera, ni alaja alguna; y así ha sacado y colocado el señor cura, en el presbiterio en una mesa, los ornamentos de la iglesia, y son: una casulla negra mui pasada, quasi inservible; otra morada; otra blanca y encarnada mui vieja; una capa de gradetur; tres albas quasi inservibles, sin ningún purificador ni lavabo de la iglesia. No hay más, así es que el cura celebra con cáliz propio y casullas también suias, pues ha manifestado dos casullas suias, y una alba, y algunos purificadores y lavabos que ha dicho eran suios.

En vista de estado tan deplorable en que se halla dicha iglesia, no obstante de ser el curato uno de los mejores del obispado, por percibir el cura todo el diezmo y primicia de la parroquia, a excepción de un pequeño vecino llamado de Santa Coloma, ha pasado dicho muy ilustre señor visitador a la casa del cura para examinarla y ver si se halla en igual estado que la iglesia y si necesitade reparos y obras necesarias y visto que la casa se halla en un estado regular, bien provista de muebles y de todo lo necesario para estar así el cura con decencia ; y sobre todo visto que los graneros que hai en la casa . están llenos de trigo , mescladizo y otros granos propios del cura, ha reconvenido a este, por no haber aplicado en los años que está una parte de sus frutos como decimador único universal de la parroquia para decencia y adorno de la iglesia , dando así exemplo a los parroquianos para que cohoperen también a tan justo como debido objeto, no pudiendo ignorar que una desidia tan criminal era digna de castigo, a lo que ha contextado el señor Cura que no tenia semejante obligación, suponiendo que el diezmo y primicia , lo necesitava para su cógrua sustentación.

Ha hecho relación de todo el dicho ilustre Señor Visitador a S.S. Ilustrísima , y con su acuerdo, ha formado el correspondiente auto, separando el cura del curato, interinamente y destinándole al convento de los Padres Agustinos de esta villa de Torroella para hacer unos ejercicios espirituales y llorar su decidia y menosprecio con que tiene la casa del señor , no obstante de ser el mças obligado y pudiendo hacer a lo menso lo más preciso, teniendo los graneros llenos de frutos : los quales ha embargado dicho muy ilustre señor visitador y dado comisión al reverendo cura sacristán de esta villa de Torroella y al escrivano de estas diligencias , para hacer medir dichos granos y visto el número de quarteras , poder aplicar una parte para el decoro de la casa del Señor: habiendo providenciado Su Ilustrísima desde luego para que se hagan en Gerona los vasos sagrados y ornamentos necesarios e indispensables. De cuias cosas echas ante mí doy fe.

Mateo M. Gomaleras, secretario.

Información sobre el estado de la iglesia y conducta del cura párroco de Canet de Verges.

Poncio Mediña, regidor maior de dicho lugar de Canet de Verges, preguntado sobre el estado de la iglesia del mismo lugar, dice lo siguiente: Primeramente que el señor rector no tiene reserva en el sagrario, menos quando hay algún enfermo de mucho cuidado en la parroquia que recele se haia de viaticar; o bién quando alguno quiere confesar y comulgar, y se lo avisa el dia antes. Cua reserva, quando la tiene es en cáliz prestado por no tener glovo. Que en todo el año , no enseña la doctrina christiana sino y en la quaresma. Que no tiene lámpara encendida en la iglesia ,

sino y quando pone reserva en el sagrario. Y que a Josef Collero labrador parcero del manso Canet, no ha querido oírle la confesión ni administrarle el sacramento de la Eucaristia hace dos años, por motivo de haberse elegido dicho manso casa dezmera: en términos que la primera vez que se presentó al confesionario, según refiere el mismo Collero, le preguntó el cura, si era casado o soltero y habiendole respondido que era casado, le preguntó si se llamaba Canet o Collero, y le respondió que, y seguida el cura le dixo que no podia confesarle, porque no le pagaba el diezmo, a lo que contextó el dicho Collero, alias Canet, que lo pagaba el Rey, y no debia pagarlo dos veces, por ser casa dezmera dicho manso: y así es que el dicho Canet, hace dos años que no ha cumplido en la parroquia pues habiendose presentado este año un día a cumplir con el precepto pasqual, tampoco quiso oírle la confesión, por la misma razón. Cuió hecho no solo está pronto a declarar el expresado Collero, sino tambien Cristival Hereum, labrador parcero del mismo lugar, por haber ido juntos a la Iglesia, y haber presenciado el caso. Añade dicho Collero que hallándose su muger, mandada viaticar por el médico y habiendo acudido al cura, para que la confesase y viaticasse due dirimiendo la cosa, diciendo no había necesidad, y la dexó morir sin sacramentos, cuiá muerte se verificó el día catorce de agosto último. Ygual caso refiere Juan Blanc labrador parcero del mismo lugar, haber sucedido con su muger que murió en veinte de abril de este año diciendole que no había reserva hasta que dixese missa, y como fueron avissarle mui de mañana y tardó el cura en levantarse, murió sin sacramentos, a exección del de la extremaunción que pudo suministrarle. Y ambos testigos dicen que si no se precisa al cura a tener continua reserva, serán muchos los que moriran sin sacramentos, por ser de un caracter perezoso y tan tenaz en sus ideas que tiene agriado a casi todo el pueblo, el qual se ha retraido de hacer las limosnas que antes acostumbraba para comprar cera, y lo demás que necesitaba la iglesia. Preguntados dichos sugetos, si el cura les ha convocado alguna vez, y hecho presente el estado deplorable de la iglesia y la necesidad de que contribuian para hacer ornamentos, crismas, vasos sagrados, y todo lo demás preciso, como pila bautismal y altares, han dicho que no: y que solamente en la misa y alguna otra plática que ha hecho, ha manifestado la necesidad de hacer dichas cosas que van indicadas, pues que el no tenía obligación de hacerlas. Que si alguna vez han ido a la casa del cura a tratar de las cosas de iglesia, los hecha a la calle y les cierra la puerta.

Añaden los dicho Collero y Poncio Mediña y Cristoval Hereu que no hace función de iglesia en el día de Corpus, ni Semana Santa; fundado en que no tiene custodia, ni tálamo, ni urna. Que para bautizar a las criaturas (...) a buscar agua a la fuente bautismal de Belcaire por el mozo en una redomita, y con la misma redomita los bautiza, por no tener cuchara. Que las dos misas que dice en todos los días de fiesta son tan inmediatas que no da lugar a los que han oido la primera a llegar a sus casas para avisar los demás que habían quedado en ella para ir a oírla. Que la misa de bendición, post partum, quiere y la dice con tal puntualidad, que si la parida no está allí, a la hora fixa, sin esperarla la celebra: de modo que ha sucedido que algunas se han quedado sin oírle y han tenido que pasar a otro pueblo a oírle.

Están prontos a declarar que es el mismo decimador del término y que tiene toda la primicia, y que unos años con otros no baxa el cura de doscientas cincuenta quarteras de granos, a más de las oblaçiones y fundados de la iglesia. En consecuencia se formó un auto por el Muy Ilustre Señor Provisor y se remitió a Gerona con las diligencias en su virtud practicadas, para que el fiscal inste lo conveniente e interinamente queda destinado el Reverendo cura al convento de Agustinos de Torroella, a hacer unos ejercicios, para llorar su decidia en el decoro de su iglesia."

13 REUNIÓN DE VEJNS DE SANT DALMAI PER A LA FORMACIÓ D'UNA JUNTA PER A LA RECONSTRUCCIÓ DE L'ESGLÉSIA PARROQUIAL (8-XII-1939)

Font: A.P.S.D., Actes, pp.3-4.

"En el pueblo de San Damlay a ocho de diciembre de mil novecientos treinta y nueve en la casa rectoral y previamente convocados se reúnen los vecinos anotados al margen bajo la presidencia del Reverendo Cura Párroco D. Hermenegildo Payet Mitjà el cual hace uso de la palabra para manifestar que el motivo de esta reunión es dar cumplimiento a lo dispuesto por la superioridad referente a la reconstrucción de Templos Parroquiales . A continuación son leídas las normas para la incoación de expediente y solicitud de créditos si fuese necesario de cuyo contenido se desprende hay que formar una Junta compuesta de Presidente, cuyo cargo recaerá forzosamente en la persona del Señor Cura Párroco, secretario, tesorero, y un número indeterminado de vocales, visto lo cual se acuerda: 1º que la Junta esté compuesta por los vecinos siguientes: Reverendo Hermenegildo Payet, presidente nato, Salvador Mas mallorquí y Joaquín Rovira Maté como autoridades; Juan Vendrell Domingo, José Panella dalmau, Pedro Domingo Grau y Esteban Panella Morell como a servidores de la Iglesia; Martín Serramitja Cobarsi, Juan Negre Costa, José Virolés Roura, Daniel Juandó Carreras y José Bayer Coronas como representantes de los propietarios; Narciso roca Funosa, José Palahí, Juan Roqueta Negre, Manuel Vendrell Domingo, Ángel Barrot Ballell y Mariano Palahí por los payeses arrendatarios; Juan Taberner Domingo y Ángel Vilert por los casados en general y Narciso Serriñà, Lorenzo Jané y Juan Roqueta en representación de los jóvenes de la parroquia, acordándose por unanimidad designar para el cargo de secretario a Joaquim Rovira Manté y para el de tesorero a Martín Serramitja Cobarsi. 2º presentar con la máxima urgencia el correspondiente expediente a fin de acogerse a los beneficios que pudierá haver para la reconstrucción de la Iglesia parroquial de este pueblo y comprometerse al pago de cinco mil (5000) pesetas y realización personalmente del (75%) setenta y cinco por ciento de los trabajos de peón y acarreo. 3º Designar al arquitecto señor Bosch para que proceda a la peritación de los daños ocasionados por los marxistas y formule los planos que deven incluirse en el expediente así como interesar del Señor Alcalde los certificados de emplazamiento.

Acto seguido manifiesta el Señor Presidente que de ahora en adelante percibirá del Gobierno la nómina correspondiente y que podría suprimirse la suscripción pro culto y clero pero como es tanta la necesidad de la iglesia y toda vez que este sacrificio es tan insignificante agradecería del pueblo continuasen abonando las cuotas las cuales serian destinadas a la reconstrucción y ornamentación del templo y creyendo lo acertado los componentes de la junta así lo acuerdan. Y no habiendo más asuntos que tratar se levanta la reunión de la que se extiende la presente acta que firman los asistentes conmigo que doy fe. Hermenegildo Payet, pesbítero párroco. <segueixen 14 signatures> "

14. REUNIÓN DE VEINOS DE LA PARRÓQUIA DE SANT DALMAI SOBRE LA RECONSTRUCCIÓN DEL TEMPLO; IMPOSICIÓN DE CUOTAS, FORMACIÓN DE COMISIONES Y RECLUTAMIENTO DE PERSONAL PER A FER DE MANOBRES I TRANSPORTAR ELS MATERIALS (14-I-1940).

Font: A.P.S.D., Actes, pp.5-8.

" En el pueblo de San Dalmay a catorce de enero de mil novecientos cuarenta en la casa rectoral y previamente citados se reunen los vecinos anotados al margen bajo la presidencia del reverendo Hermenegildo Payet el cual declara abierta la reunión. Hace uso de la palabra la presidencia manifestando que en vista de la buena disposición del pueblo y la facilidad con que se podrían realizar algunos trabajos de peón y transporte por no existir en el campo trabajo que urja en la actualidad, cree sería conveniente empezar las obras de reconstrucción de la iglesia en lo cual coincide la totalidad de la junta . A continuación manifiesta la presidencia que a su parecer lo primero que deve hacerse es recaudar los fondos necesarios para garantía de las compras de materiales que devan hacerse y discutida la forma de proceder a la recaudación se

acuerda abrir una suscripción entre los asistentes cuyas aportaciones servirán de tipo para señalar la cuota a pagar por los no asistentes. Encabeza la suscripción el Señor presidente y da el siguiente resultado:

Rdo. Hermenegildo Payet	250	pesetas
D. Martín Serramitja	500	"
" Juan Negre Costa	500	"
" Joaquín Rovira	300	"
" José Virolés	400	"
" Daniel Juandó	250	"
" Salvador Mas	200	"
" Juan Vendrell	150	"
" José Bayer	150	"
" Pedro Domingo	150	"
" Lorenzo Janer	200	"
" Angel Vilert	200	"
" Estevan Panella	150	"
" Narciso Roca	150	"
" José Palahí	150	"
" Manuel Vandrell	100	"
" Mariano Palahí	150	"
" Angel Barrot	150	"
" Juan Roqueta	75	"
Miguel Serifà	75m	"
"Juan Domingo	75	"

Terminada la suscripción se procede a señalar las cuotas a los no asistentes según sus posibilidades aparentes comparadas con los suscriptores anteriores en la forma siguiente:

D ^a Victoria Serramitja	500 pesetas	
D. Miguel Salavedra	200	"
" José Saus	200	"
" José Placis	125	"
" Juan Roqueta G.	150	"
" Luís Masarachs	75	"
" Juan Maynegra	100	"
D ^a Rosa Bernis	75	"
D. Narciso Rovira	150	"
" Luis Goy	100	"
" Pedro Maset	150	"
" José Vilert	75	"
" Pedro Muntal	125	"
" Pedro Xandrich	75	"
" Juan Virolés	125	"
" Miguel Taberner	75	"
" José Panella D.	75	"
" Alfonso Barnadas	75	"
" Carlos Sureda	75	"
" Pedro Famadas	75	"
" Miguel Frigolé	75	"
" Narciso Sureda	125	"
" Salvador Bontmatí	75	"
" Florencio Sitjà	100	"
" Paulino Ballell	25	"
" Fernando Masferrer	25	"
D ^a Teresa Cassà	75	"
" Concepción Carreras	75	"
D. Guillermo Coll	50	"
" Manuel Vilert	75	"
" Dalmacio Vilert	75	"
" Ramon Font	50	"
D ^a Assención Negre	25	"
D. Francisco Serra	15	"
D ^a Filomena Guitart	15	"
D. Mateo Xargay	10	"

D. Juan Alsina	10	"
D ^a Nieves Palahí	10	"
" Mercedes Virolés	10	"
D. Miguel Sebastián	10	"

Realizada la lista de cuotas se acuerda distribuir los trabajos entre los componentes de la Junta procediendo al nombramiento de las comisiones siguientes: Comisión encargada del cobro de las cuotas : Nraciso Serrià , Lorenzo Gener y Salvador Vendrell que asiste a la reunión en representación de su padre. Comisión encargada de la compra de materiales Juan Negre y Salvador Mas. Comisión encargada del reclutamiento de personal para los trabajos voluntarios José Virolés, Daniel Juandó, José Bayer y Juan Roqueta Negre y encargado del control de las obras Pedro Domingo Grau. A propuesta unánime de la Junta se acuerda que las comisiones activen sus trabajos a fin de poder empezar las obras lo más pronto posible.

Y no habiendo más asuntos a tratar se levanta la reunión extendiéndose la presente acta que firman los asistentes conmigo que doy fe". Hermenegildo Payet, pesbitero párroco <segueixen 13 signatures>.

15. "PROTECTORS DE POBRES" NOMENATS PEL BISBE TOMAS DE LORENZANA (1780).

Font: "Lista de los seglares nombrados para protectores de pobres en las parroquias correspondientes al territorio señalado para el Real Hospicio de la Ciudad de Gerona, en la qual se pone el nombre de las Casas, por ignorarse el de los que las poseen", a Nos Don Thomas de Lorenzana... Obispo de Gerona... mucho desvelo... <Pastoral sobre l'Hospici de Girona i les seves ordinacions>, Gerona, 21 de setiembre de 1780.

Nota: Es respecte el tractament que es dona a l'esmentada nòmina de "protectors de pobres". En el cas de disposar de més informació que permeti aproximar-nos al seu nivell socio-econòmic s'indicarà de la següent manera: amb un asterisc (*) s'assenyala les famílies que consta que dins el període 1768-1862 haguessin assignat pels seus membres una dot matrimonial de 1.000 lliures o superior; dins un claudàtor (< >) s'indicarà si es tracta d'un dels 50 majors contribuents de la província de Girona l'any 1836, amb el corresponent nº d'ordre; ambdues informacions procedeixen de la tesi de Rosa Congost Els propietaris i els altres. Anàlisi d'unes relacions d'explotació (La regió de Girona, 1768-1862), I, pp.331-332,343-348 i 350. Si es diposa d'altres informacions es remeterà a una nota al final del llistat.

<u>parròquia</u>	<u>veïns</u>	<u>observacions</u>
CIUTAT DE GIRONA		
Catedral	Sr. Don Josep de Font	
Sant Feliu	Sr. Comte de Solterra	
Sant Nicolau	Sr. Antoni Costans	*
Sta. Eulàlia Sacosta	Sr. Pagès	
Mercadal	Sr. Miquel Sureda	
- A -		
Adri	Heras	*
Albons	Arnau	
Agullana	Don Joan Guinart	*
Aiguaviva	Garrofa	*
Amer	Bellvespre	*

Anglès	Planas	
Armadàs i Vilajoan	Pagès	
Armentera	Compta	
Arenys d'Empordà	Pagès	*
Arenys de Munt i		
Arenys de Mar	D. Josep de March i de Gelpí	
Arbúcies	Regàs	propietari (1)
Avinyonet	Bosch	
Ausinyà	Manzo Casadevall	

- B -

Banyoles	D. Josep de Perpiñà	*
Barroca	Llapart	
Bascara	Espolla	
Begur	Pi	*(comerciant)
Besalú	Don Joan de Zafont	
Bescanó	Viader	capella
Beuda	Oliveras	
Bell-lloc	Rexach	*
Biert	Soler	
Biure	Mas Costa	
Blanes	D. Manuel Mirambell	*
Bellcaire	Albert	
Bordils	Carreras	
Borrassà	Ballell	
Breda	Roch y Blanch	
Briolf	Castellar	
Brunyola	Devesa	
Boadella	Casademont	
Borgonyà	Oliveras	

- C -

Cabanes	Carreras	
Cabanelles	Don Ramon Trullol	
Cadaqués	Marquès	
Calabuig	Thomàs	*
Caldes de Malavella	Pla	*
Calella	Don Joan de Saleta	
Calonge	Jafra	
Camallera	Feliu	*, <7>
Campllong	Josep Bosch	
Campmany	Coll de la Mata	
Canet d'Adri	Espígol	

Canet de Verges	Mir	
Cantallops	Deviu	
Cartellà	Carreras	
Casabells	Pagès	*
Cassà de Pelràs	Llobet	
Cassà de La Selva	Gruart	*
Castanyet	Albó	
Castellar de La Selva	Llinàs	
Castelló d'Empúries	Fluvià i Pastells	
Caxàs	Coll i Cargol	
Cellent	Mas Cassas	
Ciurana	Macià	
Colomers	D. Antonio Quintana	*, <4>
Constantins	Bonmati	
Cornellà	Pla	
Cors	Frigola	
Crespià	Ordis i Piferrer	
Cruïlles	Molinas	
Corçà	Ginestar	
Osiva	D. Antoni Guinart	

- D -

Darnius	Massot	*
Dosquers	Marifont	
Domeny	Olivé	

- E -

Empordà o Llaneres	Selles	
Empúries	Ceba	
Espinavessa	Costa	
Espolla	Donadeu	
Estanyol	Caballer	*

- F -

Falgons	Plantés	
El Far	Ramis	
Fellines	Saserras	
Figueres	Don Ramon de Vivet	
Fitor	Torroella	*
Flaçà	Vinyals	*, <31>, capella,
Fogars	Buscastell	capella

Fontcuberta	Faràs	*
Fonolleres	Paretas	
Fontanilles	Pernau	
Fontolara	Puig Major	
Fortià	Gelpí	
Fornells	Massot	
Foixà	Ribas	
Franciac	Tió	*, <40>

- G -

Galliners	Pagès	
Gasarans	Molins	
Garriguella	Don - Ferran	
Garrigoles	Don Josep Ros	<16>
Gaüses	Suñer	
Ginestar	Carreras	
Grions	Vendrell	
Granollers de Rocacorba	Sala	
Gualta	Ramell	

- H -

Els Horts	Marcé
Hostalric	Don Francisco de Rovira

- J -

Jafre	Don Antonio de Rich	
Juinyà i Sant Martí		
de Capellades	Pugiura	
Juià	Ros	*

- L -

La Bisbal	El Baró de Púbol	
L'Escala	Maranges	*
Les Escaules	Fortiana	
La Jonquera	La Porta y Terrats	* (La Porta)
La Motà	Ribas	
La Pera	Bahí	*
L'Estela	Fàbrega	
La Selva	Campmany	
La Tallada	Amat	
Les Encies	Llistosella	*
Les Planes	Simon	
Les Serres	Rigau	

Llambilles	Sabater	
Llampaies	Domenech	
LLavià	Mercader	
Lladó	Llabanera	*
Llagostera	Prats	*
Llançà	Falcó	
Llers	Noguer i Batlle	
Lligordà	Bellsolà	
Llofriu	Roig	
Llorà	Peracaula	
Lloret	Guinart	*
Llorona	Caritx	

- M -

Miànegues	Campolier	
Mollet ("prop Perelada")	Renart	
Mollet ("prop Flassà")	Falgueras	
Montcal i Montbó	Motger	
Monells	Estanyol	
Montfullà	Don Francisco de Pol	*
Montiró i Pelacals	Mas Viader	
Madremanya	Vidal	*
Malgrat	Pou i Alsina	
Marenyà	Mas	
Martorell de La Selva	Ametller	
Massanes	D. - de Regàs	
Maçanet de Cabrenys	Roger	
Maçanet de La Selva	Figueres	
Maserac	Calvet	
Matajudaica	Comas	
Medinyà	Xifra	
Meià	Llorens	
Monràs	Roca	

- N -

Navata	D. - Frigola
--------	--------------

- O -

Ollers	Gimbernat
Orsavinyà	Terradas del Mas
Orriols	Puig
Ordis	Jutge
Orfes	Llobera

Pedret	Dalmau	
Palau	Oliva	
Palausardiaca	Batlle	*
Palausator	Pou	
Palol d'Onyar	Lliura	
Palol de Rebardit	Ferrer	
Palafolls	Puigvert	
Palafrugell	Caxà i Estarabau	* (Estarabau)
Palamos	D. - de Balmaña	
Pals	Mas Metge	
Parets	D. Josep de Batlle, Alrà i Pairoli	*, <43>.
Parlabà	D. - Michalet	*
Pau	Torra	
Perelada	Don Joan d'Aviñó	
Peretallada	Garriga	
Pineda	Gelat	
Pontós	Costa	
Porqueres	Ginestar de Merlant	
Púbol	Puig	
Pujarnol	Vila	
Pujal dels Cavallers	Poch	*
Pujal dels Pagesos	Viladevall	
Port de La Selva	Cerverà	

- Q -

Quart	Puig	
-------	------	--

- R -

Raminyó	Coll	
Rabós	Padern	
Riudellots de la Creu	Mont	
Riudellots de La Selva	Ros	
Riudarenes	Torrellas	
Riumors	Jofre	
Rocacorba	parcer del Pubill de Ciuret	
Romanyà d'Empordà	Faràs	*
Romanyà d'Aro	Cama	
Roses	Mairó	
Rupià	Vidal	

- S -

Sagaró	D. Felicià Noguier	
Sales	Geli	
Saldet	Vidal	
Salt	Coll i Mut	
Santenys	Castellar	
Sant Andreu de Rabós	Mitjà	*
Sant Andreu Salou	Vidal	
Sant Ciprià dels Alls	Sabater	
Sant Ciprià de Lladó	Baulida	
Sant Ciprià de Vallalta	Matas	
Sant Climent d'Amer	Panuleda	

Sant Climent de Peralta	Serra i de Ciurana	
Sant Climent Sescebes	Cardoner	*
Santa Cristina d'Aro	Jofre	
Santa Coloma de Farners	Font	
Sant Dalmai Costa		
Sant Daniel Vivas		
Sant Esteve de Guialbes	Fort	*
Sant Esteve de Llàmana	Vilaplana	
Santa Eugènia Font		
Sant Feliu de Pallarols	D. Francisco de Vilar i d'Ombert	
Sant Feliu de Boada	La Barraca de Pouplana	
Sant Feliu de Buixalleu	Horta	
Sant Feliu de Guíxols	D. Benito Barraquer	
Sant Gregori Verdaguer		*
Sant Jordi Desvalls	Thomàs	*
Sant Iscle d'Empordà	Quntana	
Sant Joan de Palamós	Carles	
Sant Julià del Llor	Anglasell	
Sant Julià de Ramis	Font	
Sant Llorens de les Arenes	Teixidó	
Sant Llorens de la Muga	Montada	
Santa Leocàdia d'Algama	Camps	
Santa Leocàdia de Terri	Geli	
Castell d'Aro Cruañas		
Santa Maria de Camós	Bosch	
Santa Maria de la Sala	Geli	
Sant Marçal Pons		
Sant Martí de l'Esparrà	Colomer	
Sant Martí de Llàmana	Taiada	
Sant Martí Sapresa	Parés	
Sant Martí Saserres	Quera	
Sant Martivell Llach		*
Sant mateu de Montnegre	Homs	
Sant Medir Pere Fita		
Sant Miquel de Campmajor	Rovira	
Sant Miquel de Cladells	Curtina	
Sant Miquel de Fluvià	Costa	
Sant Miquel de Garrigàs	Gironella	
Sant Miquel de Culera	Riveras	
Sant Mori Sala		
Santa Pau D. Antonio de Gaiolà		
Santa Pelaia Serra		
Sant Pere Cercada	Bages	
Sant Pere de Rius	Bufill i Viñes	

Sant Pere Pescador	Isern	
Sant pol de la Bisbal	Pugnau	
Sant Pol de Mar	Reig	
Sant Quirze de Culera	Nouvillas	
Sant Sadurní	Frigola	*
Santa Seclina	Compañó	*
Sant Vicens de Camós	Congost	
Saus	Alrich	
Sellera (Cellera)	D. - Roca y Sabench	
Serinyà	Illa	
Sarrià	D. - Thomàs	*
Serra	Llandrich	
Serbià (Cervià)	Ros	
Sils	Llunès	
Sistella	Montaner	
Solius	Rexach	*
Sors	Narcís	
Sous	Mas Soler	

- T -

Taià	Suñer	*
Tarabaus	Frigola	
Terradelles	Huguet	*
Terrades	Riera	
Tordera	Pujadas	
Torrent i Torrentí	Carbonell	
Torroella de Fluvià	Pont i Albaña	*
Torroella de Montgrí	Pouplana	
Tossa	Esteva i Llach	

- V -

Vallcanera	Quintana i Tió	
Ball-llobrega	Carles i Llaonci	
Ventalló	Perramon	* , <6>
Verges	Romà	
Vidreres	Llobet	*
Vilafraser	Grau	
Viladasens	Adroher	*
Vilaür	Puig	*
Vilablareix	Civila	
Vilabertran	Reig	*
Vilacolum	Estragàs	
Vilopriu	D. - Felip	
Vilademat	Barris	

Vilademi	Puig	*
Vilademires	Corominas	
Vilademuls	Marti	
Vilafant	Massanet	
Vilajuïga	Casadevall	
Vilamalla	Teula	

Vilamari	Riuró	
Vilamacolum	Geli	*
Vilanant	Genover	*
Vilanova de la Muga	Bordas	
Vilarig	Farré	
Vilarnadal	Farraró	
Villarrobau	Mediñà	
Vilasacra	Moner	*
Vilatenim	Pagès	<48>
Vilavenut	Tarrés	

Vilert	Mir
Vilanna	Gondobí
Vilobi	Recasens

- U -

Ullà	Despuig	
Ullastret	Miró	*
Ultramort	Pagès	*
Usall	Masmiquel	

16. RESPOSTA DE L'ARQUEBISBE DE TARRAGONA JUAN LARIO I LANOS A LA SOL·LICITUD DEL CONSELL DE CASTELLA D'INFORMACIÓ SOBRE L'ESTAT DE LES CONFRARIES A LA PROVINCIA ECLESIASTICA TARRACONENSE (1769).

Font: A.H.N., lligall nº 7.090, 1, f.101-107.

"Que es cierto ser mui crecido y excessivo el número de cofradias, hermandades y congregaciones fundadas en los pueblos, y que de ellas, como de raiz fecunda, proceden los excessos justicerimamente ponderados en la misma carta orden y otros inconvenientes y abusos, que ni los concilios provinciales Tarraconenses con sus arregladas constituciones, ni los prelados más zelosos con sus repetidos decretos y edictos, ni los visitadores y párrocos con sus providencias han podido remediar hasta el presente.

No es dudable que es antiquísimo en la Iglesia el instituto de las cofradias y hermandades, y como loable y pio ha sido universalmente recomendado por los sumos pontífices, especialmente por Pio V y San Carlos Borromeo, que procuraron excitarle, para que en ellas, como en otras tantas escuelas de virtud y religión, se instruessen y egercitaren los fieles en obra de piedad christiana, fervorizándose mutuamente en el amor de Dios y del proximo y culto de los santos, y asistiéndose en sus necesidades y desconsuelos con oraciones y limosnas. Pero si se miran según el estado actual y práctica de nuestros días, se ve con dolor y lástima, que se han desviado quasi totalmente del espíritu, reglas y principales fines de su institución primordial, convirtiéndose el fervor de la oración en ostentación vana y en vanos desórdenes con los cuales ya en el Concilio de Basilea, declamó con espíritu y fervor uno de aquellos padres, sin embargo de que defendía al mismo tiempo la honestidad del Instituto y refutava con ardor los errores de los que lo impugnaban.

Primeramente es constante, que para alistarse los cofrades en cualesquiera hermandad, cofradía o congregación, contribuien al tiempo de su ingreso con alguna cantida tassada, ya para la costumbre o por las ordinaciones respectivas, y que succesivamente pagan en cada año, otra que llaman annual, bajo la pena de ser egecutados en Justicia o excluidos con deshonor y estrépito. Y aunque este gravamen pudiera ser tolerable se hace mucho más excessivo por los diferentes gastos extraordinarios que se ofrecen, no sólo para vestirse en el dia de la fiesta con más esplendor de lo que corresponde, sino también para la manutención o nueva constitución de altar, capilla, ornamentos, peanas, banderas, arcas, lámparas y otros utensilios indispensables.

Estos gastos unidos a lo mucho que tales cofradías, hermandades y congregaciones expenden en cera, música, y lo que derraman profusamente en refrescos, coilonas, huéspedes, máquinas de pólvora, bailes, danzas, juegos y otras funciones profanas y mui ajenas del verdadero espíritu de devoción y culto de los santos empobrecen y atrasan considerablemente sus casas, y especialmente las de los procuradores anuales o hermanos maiores, que por no lucir menos que sus antecesores, y los de otras cofradías gastan por emulación mucho más de lo que permiten sus cortos intereses y facultades.

Es verdad que para gravarse menos valen de diversos arbitrios y medios y esto sería laudable, sino fueran aún más indecentes y desordenados que los mismos gastos escensivos que practican. Uno de los referidos medios es el de las rifas, sorteos y extracciones que llama de *poncella*, queriendo insinuar de este modo de hablar, que se ponen en rifa cinquenta o más libras para dote de una *doncella* pobre, quedándose la misma cofradía con todo el remanente e importe de todas las entradas y suertes, sucediendo lo mismo que el producto de otras rifas de alajas y joyas, detrahido y satisfecho de su coste. Esta especie de rifas y *poncellas* justísimamente prohibidas por reales cédulas se practican generalmente en este Principado, especialmente en las iglesias de los regulares. Y aunque se intenta cohonestar con el fingido motivo de dotar la *doncella* pobre, y socorrer la necesidad de la cofradía y la iluminación del altar, es realmente un lucro excessivo, iníquo y detestable, y una manifiesta grangería, maiormente si se consideran las circunstancias que intervienen en dichas rifas y *poncellas*, que me parece conveniente insinuar a V.S.

En primer lugar se contraviene expressamente al orden y prohibición Real; en segundo, se engaña dolosamente al público, pues las cinquenta o más libras que se suponen para dotar una *doncella* pobre jamás llegan a entrar en su poder, porque entrando en el sorteo y rifa de dicha cantidad todo género de personas indistintamente se la lleva y apropia aquella a quien cabe la suerte, sea pobre o rica, hombre o muger, soltera o casada, contentándose únicamente con dar treinta o quarenta reales a una muchacha, que asiste a la procesión de la cofradía, inmediata a la peana del santo, ricamente ataviada y descubierto sin velo ni mantilla, con que se lleva tras de sí la curiosidad y atención del concurso.

Lo tercero: se hace el referido sorteo de *Poncella* en la Iglesia y presbyterio, abiertas las puertas a las deiz de la noche, a presencia de la maior parte del pueblo, con tal gritería, irreverencias y desacatos que obligaron al Concilio Provincial Tarraconense, celebrado en el año 1727, a mandar con el maior rigor, se cerrasen todas las iglesias al toque de oraciones, sin que ni esta, ni las posteriores providencias de los prelados, haian bastado para conseguirlo, particularmente en las iglesias de los regulares, en donde es mas frecuente y más apoyado este desorden.

Lo quarto: con el fin de recibir el dinero de las suertes y escribir los nombres de todos y todas las que se alistan para el sorteo se ponen a la puerta de la iglesia o dentro de ella los libros y las messas, que pueden llamarse de negociación y en ellas asisten dos o tres religiosos o clérigos destinados para ello, los quales para atraer mas a los pobres y senzillas mugeres a la rifa, no reparan en mostrarlas por su mano las joyas, alajas, y pendientes, excitándolas a entrar con la espeanza y aliciente de la suerte: cosa verdaderamente impropria y disonante a la decencia y character los tales religiosos y sacerdotes, que tampoco reparan en ir publicamente por las calles con su campanilla en la mano. convidando al pueblo, quando no han concurrido bastantes a sus messas.

Pero no son estos solos los detestables arbitrios de las cofradias y congregaciones. Otro de los intolerables abusos que practican es el de formar bailes en las plazas con la circunstancia de vender al más dante y oferente de los mancebos que intentan bailar con alguna particular doncella ciertos abanicos, tortas de pan, adobado, jarras vistosas de vidrio y otras cosas, que despues de haber bailado con la tal doncella se las regalan , siendo esto no pocas veces con dispendio del rubor y otras consecuencias funestas; pues los mancebos a competencia, por lograr su intento, no reparan en ir subiendo el precio de dichas cosas hasta lo sumo con amargura de sus competidores.

Tambien es mui reparable la arrogancia y tesón , con que a su antojo quieren turbar el buen orden de los oficios parroquiales, y precisan a los curas y clero a que anticipen o retarden sus funciones más de lo justo y razonable , dilatando las visperas y completas de la vigilia de sus fiestas hasta despues de haver anochecido, ocurriendo tambien frecuentemente varias turbaciones y competencias sobre derechos de preheminiencias en las iglesias, lugar en las procesiones y otras varias que no dexan de causar a los párrocos algunos desvelos y cuidados.

Por fin, tambien dichas cofradias y congregaciones temerariamente, y con un arresto y audacia inflexible en sostener la costumbre de hacer las procesiones de semana santa tan tarde y adeshora de la noche, particularmente en las ciudades y pueblos crecidos de este Principado, que muchas veces es ya mas de la media noche quando se terminan del todo, siendo tantos los excessos y maldades que se cometan con el abrigo de la oscuridad, que segun contestan concordemente los párrocos y otras personas timoratas y religiosas, no pueden tolerarse su manifiesto deshonor e injuria de nuestra religion y de la santidad de unos misterios tan divinos.

Las gentes que de todos estados y sexos acuden de los lugares y villas circunvecinas son tantas que dejan solas y quasi desiertas sus propias parroquias la tarde y noche de jueves y viernes santo. Con el cansancio del camino quebrantan sin justa causa el ayuno y buelben a sus casas entre las dos y tres horas de la noche a pelotones y con algazara, cantando, saltando y escandalizando por los caminos, sin mas temor, ni respeto, que si fueran noches de carnaval. Y como el Principe de las Tinieblas ejerce su especial dominio entre las sombras de la noche se aprovecha con astucia del tiempo tan concurrido y oportuno, para que ni se tribute al templo el respeto que se le debe, ni se veneren con religiosa devoción los misteriosos passos de dichas procesiones; antes bien, se ve y observa que los concurrentes no se detienen en ablar confusamente, reirse con demasia, tirar dulces, ni en otras acciones irreverentes, aunque vaian cubiertos con la túnica lugubre, que debia mover a compunción y reverencia, creciendo estos desórdenes por toda la carrera y especialmente al pasar por dentro de algunas iglesias de essentos y religiosas, a causa de la estrechez del lugar y apretura de las gentes.

Tambien es costumbre de los procuradores o hermanos maiores convidar en aquellas noches con refrescos y otras diversiones que desdican del espíritu del Christianismo, pudiendo asegurar que no nace del impulso de verdadera devoción todo lo que influye y conspira a venerar de tal modo la memoria y passion de Christo. maiormente al ver que varios insultan y contradicen abiertamente al Prelado y parrocos, que zelan el culto del Señor en dichas procesiones o progressiones, que egecutadas en la forma referida, merecen mejor el nombre de transgresiones y profanaciones indignas.

A mas de estos abusos y desordenes, que resultan del crecido numero de dichas cofradias, proviene también de ellas el menoscabo y decadencia de las iglesias parroquiales, por la disminución de oblaciones, missas y obras pias, fundaciones, pues fundándolas en las iglesias de los regulares, capillas y santuarios, corre el cargo del religioso, que gobierna la cofradia el instruir a los cofrades con sus pláticas, por cuja causa faltan a las de sus proprios párrocos y a la instrucción de la doctrina cristiana. Con este motivo, confessando y comulgando en los conventosm y constituyendo en ellos a nombre de la cofradia, sepulturas separadas se entierran en sus iglesias a donde tras del cuerpo van los funerales, las oblaciones, las missas, las limosnas, las fundaciones, las fiestas, todo dispuesto assi en trestamento, tal vez por sugestión o consejo de los mismos confessores que frequentemente se ingieren en la disposición y arreglo de las últimas voluntades, con sobrado perjuicio de las parroquias, y poca edificación de los que lo miran y lo saben, siendo manifiesta prueba de esta verdad el ver a las iglesias parroquiales sumamente pobres y faltas de ornamentos y otros adornos, quando las de los regulares, están mucho más bien surtidas y con maior decencia y esplendor, sucediendo lo mismo proporcionadamente con las hermitas, santuarios y capillas separadas.

Finalmente,debo pone en la consideración de V.S.que las cofradias fundadas en las iglesias de los regulares y demás essemptyos resisten muchas veces con tesón la visita de los ordinarios,porque los mismos regulares las defienden y protegen con pretexto de sus privilegios o de querelas tener incorporadas como patrimonio propio de la Religión,sin más apoyo o fundamentoque el favor o valimento que esperan y presumen hallar en los tribunales,a donde se presentan y recurren con poca edificación y grandíssima facilidad,como me consta por experiencia propia aquí y en otras dióçisis que he visitado personalmente.

En consecuencia de todo lo que dexo referido y sin querer en manera alguna prevenir el juicio superior del real Consejo,entiendo,y soi de parecer,convendria mucho al bien público,utilidad de las parroquias,tranquilidad de los pueblos,gloria de Dios,culto y veneración de los santos que pare remedio de tantos y tan perjudiciales desórdenes,se suviessse entre otras cosas disponer para punto general,a lom menos en este Principado,lo que insinuo a V.S.con todo rendimiento en los puntos siguientes:

1. Que por ningún motivo se permita erigir,ni fundar cofradias en las iglesias de regulares,monjas,essemptos,santuarios ni capillas separadas de la iglesia matriz o parroquial,ni que tampoco se funden de nuevo en las parroquias sin evidente utilidad o grave necesidad que attendidas las circunstancias se manifieste cierta y verdadera.

2. Que las actuales cofradias y congregaciones,se reduzcan a un número competente y proporcionado a cada pueblo,uniéndose entre sí con sus rentas y limosnas,para el goze y participación de las indulgencias,essempciones y privilegios concedidos a las supressas y unidas.Y que las fundadas en los santuarios,capillas,y oratorios puestos sobre los portales y arcos de las calles,se trasladen e incorporen,unidas o separadas a la iglesia parroquial,respecto de que todas estas distrahen la asistencia y devoción en semejantes lugares,más expuestos y menos capaces y cómodos para el ejercicio atento de las funciones sagradas.

3. Que assimismo se trasladen a las respectivas iglesias parroquiales,las que hai fundadas en conventos pequeños o de pocos religiosos o situados en despoblado,disponiendo lo mismo con las erigidas en los conventos grandes existentes en poblaciones o dejando a lo más una en algunos,reducida al estado de mero espiritual,sin temporalidad,ni administración de bienes según lo estimare conveniente el zelo y penetración del real Consejo.

4. Que generalmente podrian subsistir y quedar permanentes en qualesquiera pueblos de esta provincia las cofradias siquientes: la de la Minerva,para honor y culto del Santísimo Sacramento e iluminación que se exponga y se lleve de viático a los enfermos

en atención a que los cofrades de esta hermandad le costean y obsequian devotamente en las terceras dominicas de cada mes, en que regularmente confiessen y comulgan. La del Santo Rosario y patrón o titular del pueblo. La de las Almas de Purgatorio, por la distinguida devoción que generalmente se las professa en toda esta provincia, haciendose anualmente en quasi todos los pueblos su novenario, con pláticas de misión, comunión general, missas y muchos sufragios por los difuntos. La de la Buena Muerte y las de los Dolores de Nuestra Señora y de la Purísima Sangre del Redemptor en las ciudades y villas populosas sin que se exija a ningún Hermano más que aquel leve socorro anual para la manutención del culto y funciones de la Iglesia, y sin que en manera alguna se permitan en ninguna de las cofradias y congregaciones sobre dichas, las rifas y extracciones de poncellas, ni gastos de comidas, ni los demás excessos que quedan insinuados, suprimiendo y uniendo las demas cofradias y hermandades.

5. Que por ningún pretexto puedan hacerse de noche las procesiones de Semana Santa, ni otras de entre año, ni passar por dentro de las iglesias, ni entrar en ella los bayles y danzas en sus fiestas, prohibiéndose tambien sus funciones públicas en Hermitas, capillas y santuarios, y que el pueblo concurra a ellos en el dia de Pascua de Resurrección, para despedirse ahí del predicador de la Quaresma, por los varios excessos, confussion y riñas que de lan seguido muchas veces, sin que los alcaldes haian podido contener el inmenso gentio, que suele concurrir más por comer, beber, jugar y bailar que por devoción al santuario.

Y ojalà que assí como S.M. se sumó provar a los hermitaños de llevar la docha, se dignase mandar tambien cerrar y aun demoler muchas hermitas y santuarios distantes de las poblaciones en que no residiese habitualmente un sacerdote, pues de este modo se evitarian muchas malas consecuencias, y se cuidaria mas de las parroquias, no invirtiendo en adorno de los santuarios y hermitas (...) los caudales que aprovechan poco en ellas.

Que es quanto despues de una cuidadosa reflexión se me ofrece poner en noticia de V.S. para que se sirva hacerlo presente a la Superior del Consejo, a fin de que se digne tomar las providencias que su ardiente zelo lem inspirase más conducentes y oportunas. Y ratificando a V.S. mi verdadera voluntad y eficaces deseos de servirle, ruego con los mismos a Nuestro Señor, que a V.S. guarde muchos años. Tarragona, y abril, 22 de 1769. Juan, Arzobispo de Tarragona."

17. Cens de confraries del comte d'Aranda del Corregiment de Girona.

Font : A.H.N. lligall n° 7106

<u>Parròquia</u>	<u>Advocació</u>	<u>Col.lectiu</u>	<u>Aprovació</u>	<u>Nº festes</u>	<u>Total despeses</u>
Adri	° Roser		Dominics Girona	1	72 rals d'ardit
Agullana	St. Sagrament		Ordinària	1	126 r.
	Roser		Dominics Girona	5	80 r.
Aiguaviva	La Minerva		Pontifícia	1	378 r.
	Roser		General Dominics	1	339 r. 12 d.
Albanyà	Roser		Pontifícia	1	18 r.
Albons	Roser		Dominics Girona	1	161 r. 12 d.
Alfar	Roser		Dominics Peralada	1	119 r.
Amer	Animes Purgatori		Apostòlica	1	95 r. 6 d.
	Minerva		Apostòlica	1	800 r.
	Roser		Dominics Girona	1	345 r.
	Nª Sª dels Dolors		Servites	1	123 r. 12 d.
Anglés	Nª Sª del Remei		Pontifícia	1	700 r.
	St. Sagrament		Pontifícia	1	1000 r.

<u>Parròquia</u>	<u>Advocació</u>	<u>Col.lectiu</u>	<u>Aprovació</u>	<u>Nº festes</u>	<u>Total despeses</u>
Arbúcies	St. Sagrament		Ordinària	1	901 r.
	Roser		Ordinària	1	401 r.
Arenys d'Empordà	Roser		Dominics	1	33 r.
Arenys de Mar	St. Joan Baptista	artesans	Ordinària	1	1050 r.
	Roser		Dominics	1	1050 r.
	N ^a S ^a del Carme			1	577 r.
	St. Josep			1	300 r.
	St. Roc	bracers	Ordinària	1	655 r.
	St. Telm	mariners	Ordinària i seglar	1	725 r. 12 d.
Arenys de Munt	St. Sagrament		Ordinària	1	500 r.
	Roser		General Predicadors General de la Croada i Ordinària	2	220 r.
	St. Joan i St. Pere	artesans	Ordinària i seglar	2	220 r.
	St. Sebastià i St. Roc			1	120 r.
	St. Isidre			1	120 r.
Argelaguer	Roser		General Dominics	1	54 r.
	St. Nom de Jesús		Provincial Dominics	1	35 r.

<u>Parròquia</u>	<u>Advocació</u>	<u>Col.lectiu</u>	<u>Aprovació</u>	<u>Nº festes</u>	<u>Total despeses</u>
Argelaguer	St. Sagrament		Ordinària	2	132 r. 12 d.
Armentera	Roser		General Dominics	1	92 r.
Avinyonet	Roser		Pontificia i Ordinària	1	60 r.
	N ^a S ^a Antiga		Pontificia i Ordinària	1	30 r.
	St. Sebastià		Pontificia i Ordinària	1	55 r.
Banyoles		paraires ifabricants de llana	Sr. Jurisdiccional		397 r. 4 d.
		teixidors de lli	Sr. jurisdiccional i Reial Audiència	1	430 r.
	St. Martí i Sta. Llúcia	sastres i calceters	" "	1	370 r.
	St. Antoni	teixidors de llana	Sr. jurisdiccional	1	143 r.
	Sts. Marc i Crispí	sabaters, curtidors i zurgidors	Sr. jurisdiccional	1	150 r.
	St. Eloi	ferrers, calderers, tra-giners, fusters, soguers, paletes i serrallers	Sr. jurisdiccional	1	270 r.
	St. Nom de Jesús		Ordinària	1	260 r.
	Sta. Verge		Ordinària	1	450 r.
	St. Antoni de Pàdua		Ordinària	1	680 r.
	N ^a S ^a del Carme		Ordinària	1	576 r.
	St. Josep		Ordinària	1	310 r.

<u>Parròquia</u>	<u>Advocació</u>	<u>Col.lectiu</u>	<u>Aprovació</u>	<u>Nº festes</u>	<u>Total Despeses</u>
Banyoles	Sts. Abdó i Senen			1	144 r. 6 d.
(esgl. benedictins)	St. Sagrament			2	375 r.
"	Puríssima Sang			1	202 r.
"	Roser			2	420 r.
"	St. Martirià			2	599 r.
"	Animes del Purgatori			1	65 r.
(capella dels Dolors)	Nª Sª dels Dolors		Ordinària	2	1148 r
Bàscaia	St. Sagrament				72 r.
Begur	St. Sagrament		Pontifícia	1	350 r.
	Roser		Provincial Predicadors	2	240 r.
	Nª Sª del Carme		Provincial Carmelites	1	450 r.
	Animes Purgatori		Pontifícia	1	80 r.
Bellcaire	Roser		Ordinària	1	225 r.
Besalú	Verge dels Dolors		Ordinària	2	400r.
	Minerva		Ordinària	1	250 r.
	Puríssima Sang				150 r.
	St. Llorenç			1	20 r.

<u>Parròquia</u>	<u>Advocació</u>	<u>Col.lectiu</u>	<u>Aprovació</u>	<u>Nº festes</u>	<u>Total despeses</u>
Besalú	St. Nom de Jesús			1	36 r.
	St. Joan			1	100 r.
	Sts. Antoni i Sebastià	teixidors	antics jurats	2	100 r.
	Sts. LLuc i Marc	sabaters	antics jurats	1	45 r.
	Verge del Carmelo			1	70 r.
	Sta. LLúcia	sastres	Reial Audiència	1	150 r.
	St. Eloi	fusters, paletes, ferrers, serrallers, soguers, traguers i terrissers	Reial Audiència	1	80 r.
	Roser		General Predicadors	2	300 r.
	Veracreu			1	500 r.
	Visitació			1	100 r.
Bescanó	Sts. Màrtirs Prim i Felicià			1	120 r.
	St. Raimon			1	30 r.
	Sts. Cosme i Demià	metges, cirurgians i boticaris		1	40 r.
	Roser		Ordinària	1	30 r.
Beuda	Roser		General Predicadors	1	30 r.
	Roser		Dominics Girona	1	50 r.

<u>Parròquia</u>	<u>Advocació</u>	<u>Col.lectiu</u>	<u>Aprovació</u>	<u>Nº festes</u>	<u>Total despeses</u>
La Bisbal	3ª Or. St. Francesc		Pontificia		
	Nª Sª dels Dolors		Ordinària	2	645 r.
(Hospital)	Puríssima Sang		Apostòlica	1	400 r.
	St. Sagrament		Apostòlica i Ordinària	2	3974 r.
	St. Angel de la Guarda			1	
	Nª Sª de la Concepció		Ordinària	1	302 r, 12 d.
	St. Antoni Abad			1	379 r.
	Roser		Predicadors	2	1220 r.
	Nª Sª del Carme		Ordinària	4	835 r.
	Nª Sª dels Dolors i Animes del Purgatori		Ordinària		500 r.
	Sta. Benedicta		Ordinària	4	120 r.
	Ciri Abad de Mal Govern		Diocesana	1	257 r. 6 d.
	Sts. Màrtirs i St. Josep	paletes i fusters	Ordinària	1	510 r.
	Sta. Magdalena	sastres i pellers	Ordinària	1	57 r. 3 d.
	St. Bartomeu	curtidors i zurgidors	Ajuntament	1	161 r. 5 d.
	Sta. Anna	teixidors i soguers	Ordinària i Ajuntament	1	84 r. 12 d.
(església St. Pol)	Roser		Ordinària i Dominics	1	70 r.

<u>Parròquia</u>	<u>Advocació</u>	<u>Col.lectiu</u>	<u>Aprovació</u>	<u>Nº festes</u>	<u>Total despeses</u>
La Bisbal (església de Fonteta)	Roser		Dominics Girona	1	100 r.
Biure	Roser			1	60 r.
Blanes	St. Sagrament		Ordinària	1	1000 r.
	Roser		Ordinària i sr. jurisdic. l	1	387 r.
	Nª Sª del Carme	zurgidors i soguers	Ordinària i seglar	2	460 r.
	Sts. Isidre, Abdó i Senén	llauradors	Ordinària i seglar	1	470 r.
	Sta. Llúcia	sastres	Ordinària i seglar	1	210 r.
	St. Cristòfol	veïns forasters	Ordinària i seglar	1	180 r.
	Sts. Josep i Ponç	paletes i fusters		2	280 r.
	Nª Sª dels Dolors		Servites	1	10 r. 12 d.
	Mare de Déu i Animes del Purgatori		Pontifícia	1	250 r.
	St. Pere	pescadors		2	600 r.
	St. Telm	mariners	Justícia Ordinària	1	400 r.
Boadella	Roser		Predicadors	1	112 r.
Bordils	Minerva			1	170 r.
	St. Crist			2	50 r.

<u>Parròquia</u>	<u>Advocació</u>	<u>Col.lectiu</u>	<u>Aprovació</u>	<u>Nº festes</u>	<u>Total despeses</u>
Bordils	Roser			1	120 r.
Borgonyà	Minerva			1	250 r.
Borrassà	St. Joan Baptista			1	30 r.
	Roser		Dominics Castelló d'Emp.	1	48 r.
	St. Sebastià		Pontifícia	1	36 r.
	Minerva		Pontifícia	1	44 r.
Brunyola	Roser		Predicadors	1	110 r.
Cadaqués	Minerva			1	90 r.
	Roser			2	20 r.
Calabuig	Roser		Pontifícia	1	30 r.
Caldes de Malavella	Roser		Provincial Dominics	4	396 r.
	Minerva		Ordinària	1	702 r.
Calella	St. Sagrament			1	503 r. 21 d.
	Roser		Ordinària	2	357 r. 12 d.
	St. Joan			1	120 r.
	St. Pere	pescadors		1	180 r.
	St. Isidre	pagesos		1	90 r.

<u>Parròquia</u>	<u>Advocació</u>	<u>Col.lectiu</u>	<u>Aprovació</u>	<u>Nº festes</u>	<u>Total despeses</u>
Calella	St. Roc	forasters			430 r.
	St. Antoni Abad	negociants i traginers		1	140 r.
	St. Cosme		Pontificia	1	100 r.
	St. Telm	mariners		1	100 r.
	Animes Purgatori			1	200 r.
	Nª Sª dels Dolors			1	160 r.
	Sts. Quirze i Julita			1	300 r.
	Gr. dels Matriculats	mariners	Ministre Marina	2	750 r.
	Minerva		Pontificia	3	600 r.
	Animes Purgatori		Pontificia, ordinària, Comissari Croada i Reial Consell de Castella		310 r.
Camós	Roser		Dominics	1	402 r.
	Roser		Ordinària	1	169 r.
	Roser			2	170 r.
Campllonc	St. Francesc Xavier		Bisbe	1	20 r. 12 d.
	Roser		Predicadors	2	47 r.
Campmany	Roser		Apostòlica	1	15 r.
	St. Sagrament		Pontificia i Ordinària	1	1258 r. 12 d.

<u>Parròquia</u>	<u>Advocació</u>	<u>Col.lectiu</u>	<u>Aprovació</u>	<u>Nº festes</u>	<u>Total despeses</u>
Canet de Mar	Roser		Apostòlica i ordinària	2	598 r.
	St. Joan Baptista	artesans	Ordinària	3	514 r.
	Nª Sª Concepció			3	191 r.
	St. Isidre	pagesos	Ordinària	2	181 r. 12 d.
	St. Marçal	jornalers	Ordinària	2	181 r. 12 d.
	Sts. Cosme, Damià i Antoni de Pàdua			2	166 r. 12 d.
	St. Telm	mariners matriculats	Subdelegat de Marina	1	350 r.
	Gremi de Mariners	mariners	Subdelegat de Marina	0	
	St. Pere	pescadors	Subdelegat de Marina	1	150 r.
Cartellà	Roser		General Dominics i Ordinària	1	129 r.
Casavells	Rosari		Ordinària	1	91 r.
Cassà de Pelràs	Roser		Dominics	1	43 r. 6 d.
Cassà de la Selva	St. Sagrament		Ordinària	2	880 r.
	Roser		Ordinària	2	300 r.
	Nª Sª del Carme		Ordinària	1	280 r.
	ànimes del Purgatori		Ordinària	1	180 r.

<u>Parròquia</u>	<u>Advocació</u>	<u>Col.lectiu</u>	<u>Aprovació</u>	<u>Nº festes</u>	<u>Total despeses</u>
Castanyet	Roser			1	130 r. 12 d.
Castell d'Aro	St. Sagrament		Apostòlica	2	412 r. 4 d.
	Roser		Dominics Girona	2	253 r.
	St. Isidre			1	100 r.
Castell d'Empordà	Roser		Ordinària	1	175 r. 12 d.
Castellar de la Selva	Roser		Predicadors	1	71 r. 6 d.
Castellfullit	Roser			1	90 r.
Castelló d'Empúries	St. Miquel	notaris	Comte d'Empúries	1	22 r. 12 d.
	Nª Sª de Gràcia	procuradors	Comte d'Empúries	1	22 r. 1 s.
	Sts. Cosme i Damià	cirurgians	Comte d'Empúries	1	20 r.
	St. Antoni de Pàdua	confiters i cerers	Comte d'Empúries	1	70 r.
	St. Antoni Abad	pagesos	Comte d'Empúries	1	60 r.
	St. Joan Baptista	sastres	Comte d'Empúries	1	55 r. 12 d.
	St. Marc	sabaters	Comte d'Empúries	2	68 r.
	Sts. Josep, Joan Baptista i Màrtirs	mestres de cases i carretes	Comte d'Empúries	3	99 r.
	Sts. Josep i Màrtirs	fusters	Comte d'Empúries	2	68 r.